

GRAD BAKAR, OIB: 31708325678
Primorje 39, 51222 Bakar

PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI

za

**POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA NA PODRUČJU
GRADA BAKRA**

ZA RAZDOBLJE

od 1. travnja 2021. godine do 31. ožujka 2031. godine

Bjelovar, svibanj 2021. godine

**Investitor i
naručitelj:**

GRAD BAKAR
Primorje 39, 51222 Bakar

Naziv projekta:

PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI ZA
POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA NA PODRUČJU GRADA BAKRA
važnost: od 1.4.2021. do 31.3.2031.

**Izvoditelj
i
izrađivač:**

IZVODITELJ:
ARVAY obrt za
šumarstvo i lovstvo
Trojstvena 94
43000 Bjelovar

IZRAĐIVAČ:
Zvonimir Presečan Arvay,
dipl. ing. šumarstva
OIB: 33312891074

Licencija:

HKIŠDT
broj 1650
od 11. ožujka 2016. godine

**Ovlaštenja i
stručni smjer
izrađivača:**

Zvonimir Presečan Arvay, dipl.ing. šumarstva
upisan u imenik ovlaštenih inženjera šumarstva
pod broj 1228 od 23. prosinca 2015.g.
(ovlašteni inženjer šumarstva za lovstvo)

SADRŽAJ

	strana
Uvod	6
1. Akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta	10
2. Osnovni podaci o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom	11
2.1. Opis prirodnih značajki staništa	16
◦ orografske, hidrografske i klimatske prilike	16
◦ edafski čimbenici	18
◦ biljne i druge zajednice	19
◦ infrastruktura	20
◦ antropogeni utjecaji	20
3. Procjena brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi	21
4. Uvjeti zaštite prirode (ocjena prihvatljivosti na ekološku mrežu)	62
4.1. Ekološka mreža	62
4.2. Zaštićena područja	70
4.3. Ugroženi i rijetki stanišni tipovi i strogo zaštićene vrste	71
5. Mjere zaštite divljači	79
6. Mjere za sprječavanje šteta od divljači	80
7. Briga o drugim životinjskim vrstama	84
8. Prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite divljači	85
9. Kronika zaštite divljači	86

Programu zaštite divljači priloženi su:

1. Zapisnik stručnog povjerenstva za pregled programa zaštite divljači;
2. Rješenje o provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu;
3. Suglasnost Ministarstva o odobrenju programa zaštite divljači;
4. Topografska karta površina obuhvata programa;
5. Karta ekološke mreže u odnosu na površine obuhvata programa u odgovarajućem mjerilu.

Uvod

Osnovne napomene

Sukladno članku 47. Zakona o lovstvu (NN: 99/18, 32/19, 32./20), Program zaštite divljači, kojim se uređuje zaštita i lov divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljivanje lovišta, korisnik površina podnosi Ministarstvu na suglasnost.

Navedene površine zovu se još i površine izvan lovišta, a obuhvaćaju slijedeće kategorije zemljišta:

1. na miniranim površinama i sigurnosnom pojasu širine do 100 m
2. na moru i ribnjacima s obalnim zemljištem koje služi za korištenje ribnjaka
3. u rasadnicima, nasadima voćaka, vinove loze i višegodišnjega ukrasnog, ljekovitog i drugog bilja koji su namijenjeni intenzivnoj proizvodnji te pašnjacima, ako su ograđeni ogradom koja sprječava prirodnu migraciju dlakave divljači
4. na zaštićenim dijelovima prirode ako je posebnim propisima u njima zabranjen lov
5. na javnim cestama i drugim javnim površinama
6. na građevinskom području, osim na neizgrađenom dijelu građevinskog područja do njegova privođenja namjeni
7. na vojnim lokacijama
8. na drugim površinama na kojima je aktom o proglašenju njihove namjene zabranjen lov.

Na temelju Ugovora o izradi Programa zaštite divljači za područje GRADA BAKRA, Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo izradio je navedeni Program zaštite divljači.

Divljač na površinama izvan lovišta zaštićuje se i lovi u skladu s Programom zaštite divljači, a prema Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (NN br.: 40/06, 92/08, 39/11, 41/13).

Program zaštite divljači je planski akt za razdoblje od 10 godina koji osigurava zaštitu divljači na površinama izvan lovišta.

Program sadrži:

- akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta,
- osnovne podatke o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini,
- razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom,
- procjenu brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi,
- uvjete zaštite prirode (ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu),
- mjere zaštite divljači,
- mjere za sprječavanje šteta od divljači,
- brigu o drugim životinjskim vrstama,
- prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite,
- kroniku zaštite divljači.

Vrijeme trajanja programa zaštite divljači

Program zaštite divljači vrijedi:

od 1.4.2021. do 31.3.2031.

Naziv pravne ili fizičke osobe koja je Program izradila

Program zaštite divljači izradio je **ARVAY obrt za šumarstvo i lovstvo**, OIB: 33312891074, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, vlasnika Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šumarstva, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, upisan pod upisnim brojem 1228 u Imenik ovlaštenih inženjera šumarstva Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, s brojem licencije 1650 izdanim od HKIŠDT.

Popis korištenih propisa, literature i uputa:

Pri izradi programa zaštite divljači korišteni su slijedeći zakonski propisi te literatura:

Zakonski propisi

- **ZAKON O LOVSTVU**
NN br.: 99/18, 32/19, 98/19, 32/20
- **ZAKON O ŠUMAMA**
NN BR.: 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20
- **ZAKON O ZAŠTITI PRIRODE**
NN br.: 80/13, 15/18, 14/19, 127/19
- **ZAKON O SPRJEČAVANJU UNOŠENJA I ŠIRENJA STRANIH TE INVAZIVNIH STRANIH VRSTA I UPRAVLJANJU NJIMA**
NN br.: 15/18, 14/19
- **ZAKON O PREKOGRANIČNOM PROMETU I TRGOVINI DIVLJIM VRSTAMA**
NN br.: 94/13, 14/19
- **ZAKON O ZAŠTITI ŽIVOTINJA**
NN br.: 102/17
- **ZAKON O VETERINARSTVU**
NN br.: 82/13, 148/13, 115/18
- **PRAVILNIK O SADRŽAJU, NAČINU IZRADE I POSTUPKU DONOŠENJA, ODNOSNO ODOBRAVANJA LOVNOGOSPODARSKE OSNOVE, PROGRAMA UZGOJA DIVLJAČI I PROGRAMA ZAŠTITE DIVLJAČI**
NN br.: 40/06, 92/08, 39/11, 41/13
- **PRAVILNIK O STRUČNOJ SLUŽBI ZA PROVEDBU LOVNOGOSPODARSKIH PLANOVA**
NN br.: 108/19
- **PRAVILNIK O LOVOČUVARSKOJ SLUŽBI**
NN br.: 16/19
- **PRAVILNIK O POTVRDI O PODRIJETLU DIVLJAČI I NJEZINIH DIJELOVA I NAČINU OZNAČAVANJA DIVLJAČI**
NN br.: 15/19
- **PRAVILNIK O LOVOSTAJU**
NN br.: 94/19
- **PRAVILNIK O LOVNIKU**
NN br.: 108/19
- **PRAVILNIK O NAČINU OCJENJIVANJA TROFEJA DIVLJAČI, OBRASCU TROFEJNOG LISTA, VOĐENJU EVIDENCIJE O TROFEJIMA DIVLJAČI I IZVJEŠĆU O OCIJENJENIM TROFEJIMA**
NN br.: 92/08
- **PRAVILNIK O UVJETIMA I NAČINU LOVA, NOŠENJU LOVAČKOG ORUŽJA, OBRASCU I NAČINU IZDAVANJA LOVAČKE ISKAZNICE, DOPUŠTENJU ZA LOV I EVIDENCIJI O OBAVLJENOM LOVU**
NN br.: 70/10
- **PRAVILNIK O NAČINU UPORABE LOVAČKOG ORUŽJA I NABOJA**
NN br.: 37/19
- **PRAVILNIK O LOVAČKIM PSIMA**
NN br.: 108/19
- **PRAVILNIK O SADRŽAJU I NAČINU VOĐENJA SREDIŠNJE LOVNE EVIDENCIJE**
NN br.: 67/06, 73/10
- **STRUČNA PODLOGA ZA BONITIRANJE I UTVRĐIVANJE LOVNOPRODUKTIVNIH POVRŠINA U LOVIŠTIMA REPUBLIKE HRVATSKE**
NN br.: 40/06
- **CJENIK DIVLJAČI**
NN br.: 20/19
- **ODŠTETNI CJENIK ZA IZRAČUN NAKNADE ZA ŠTETE NA DIVLJAČI U LOVIŠTU**
NN br.: 33/19
- **PRAVILNIK O SOKOLARSTVU**
NN br.: 47/19
- **PRAVILNIK O SADRŽAJU UGOVORA O MEĐUSOBNIM PRAVIMA I OBVEZAMA IZMEĐU »HRVATSKIH ŠUMA« D.O.O. ZAGREB I OVLAŠTENIKA PRAVA LOVA**
NN br.: 25/07
- **PRAVILNIK O STROGO ZAŠTIĆENIM VRSTAMA**
NN br.: 144/13, 73/16
- **PRAVILNIK O POPISU STANIŠNIH TIPOVA I KARTI STANIŠTA**
NN br.: 27/21
- **PRAVILNIK O SAKUPLJANJU ZAVIČAJNIH DIVLJIH VRSTA**
NN br.: 114/17
- **PRAVILNIK O CILJEVIMA OČUVANJA I MJERAMA OČUVANJA CILJNIH VRSTA PTICA U PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE**
NN br.: 25/20, 38/20
- **PRAVILNIK O PRIJELAZIMA ZA DIVLJE ŽIVOTINJE**
NN br.: 5/07

- **PRAVILNIK O STRANIM VRSTAMA KOJE SE MOGU STAVLJATI NA TRŽIŠTE TE INVAZIVNIM STRANIM VRSTAMA**
NN br.: 17/17
- **STRATEGIJA I AKCIJSKI PLAN ZAŠTITE PRIRODE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2017. do 2025. GODINE**
NN br.: 72/17
- **UREDBA O EKOLOŠKOJ MREŽI I NADLEŽNOSTIMA JAVNIH USTANOVA ZA UPRAVLJANJE PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE**
NN br.: 80/19
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI SVJETSKE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE (PARIZ, 1972.) – NOTIFIKACIJA O SUKCESIJI**
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/93)
- **KONVENCIJA O MOČVARNIM STANIŠTIMA KOJA SU OD MEĐUNARODNOG ZNAČENJA NAROČITO KAO STANIŠTA PTICA MOČVARICA**
(Ramsar, 1971.) – Notifikacija o sukcesiji
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/93)
- **KONVENCIJA O BIOLOŠKOJ RAZNOLIKOSTI (RIO DE JANEIRO, 1992.)**
- Zakon o potvrđivanju - (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/96)
- Protokol o biološkoj sigurnosti u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 7/2002)
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI MIGRATORNIH VRSTA DIVLJIH ŽIVOTINJA (BONN, 1979.) I PRIPADAJUĆI SPORAZUMI**
- Zakon o potvrđivanju za sve – (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/2000)
- Sporazum o zaštiti euroazijsko-sjevernoafričkih migratornih ptica močvarica (AEWA) (1995.)
- Sporazum o zaštiti europskih šišmiša (EUROBATS) (1991.)
- Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za droplju (*Otis tarda*) (2000.)
- Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za tankokljunog pozviždača (*Numenius tenuirostris*) (1994.)
Republika Hrvatska potpisnica od 1994.godine
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI EUROPSKIH DIVLJIH VRSTA I PRIRODNIH STANIŠTA (BERN, 1979.)**
- Zakon o potvrđivanju (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/2000)
- **KONVENCIJA O MEĐUNARODNOJ TRGOVINI UGROŽENIM VRSTAMA DIVLJE FAUNE I FLORE (CITES), (WASHINGTON, 1973.)**
- Zakon o potvrđivanju (ratifikaciji) – (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/99)
- **KONVENCIJA O EUROPSKIM KRAJOBRAZIMA (FIRENZA, 2000.) - ZAKON O POTVRĐIVANJU**
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/2002)

Literatura i upute:

- **Zavod za zaštitu okoliša i prirode** – Podaci o strogo zaštićenim vrstama, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima, zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže na području obuhvata Programa;
- **ŠUMARSKA ENCIKLOPEDIJA**
I-II-III, ZAGREB, MCMLXXX, MCMLXXXIII, MCMLXXXVII.
- **PRIRUČNIK ZA UREĐIVANJE ŠUMA**, Zagreb 1995. godina.
- **LOVAČKI PRIRUČNIK**
Lovačka knjiga 1967. godine.
- **LOVAČKI PRIRUČNIK**
Lovačka knjiga, Zagreb 1953. godine.
- **ZOOLOGIJA DIVLJAČI, LOVNA TEHNOLOGIJA.**
Prof. dr. D. Andrašić, Zagreb 1979. godine.
- **OCJENJIVANJE LOVAČKIH TROFEJA**
Veljko Varićak, Zagreb 1997. godine.
- **LOVAČKE TROFEJE: Obrada, ocjenjivanje i vrednovanje**
Alojzije Frković, Zagreb 1989. godine.
- **NAUKA O BILJNIM ZAJEDNICAMA**
Dr. Ivo Horvat, Zagreb 1949. godine.
- **METEOROLOŠKI BILTEN**
Zagreb, 1995. godine.
- **OSNOVA GOSPODARENJA** za državne šume u lovištu UŠP– Odjel za uređivanje šuma
- **ŠUMARSKA FITOCENOLOGIJA I ŠUMSKE ZAJEDNICE U HRVATSKOJ**
Joso Vukelić, Đuro Rauš, Zagreb 1998. godine
- **GOSPODARENJE ŠUMSKIM TLIMA U HRVATSKOJ**
Jakob Martinović, Jastrebarsko 2003. godine
- **KLIMATSKI ATLAS HRVATSKE 1961-1990; 1971-2000.**
DHMZ – Zagreb 2008. godine.
- **Šumska vegetacija Hrvatske**
Joso Vukelić, Zagreb 2012. godine.
- **Tloznanstvo**
Boris Vrbek, Karlovac 2013. godine.
- **STRUČNA PODLOGA ZA UTVRĐIVANJE OSNOVNIH ODREDNICA OBITAVANJA, STATUSA I SMJERNICA GOSPODARENJA ČAGLJEM (*Canis aureus* L.) U REPUBLICI HRVATSKOJ**
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Poljoprivredni fakultet u Osijeku, 2015. godine

1. Akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta

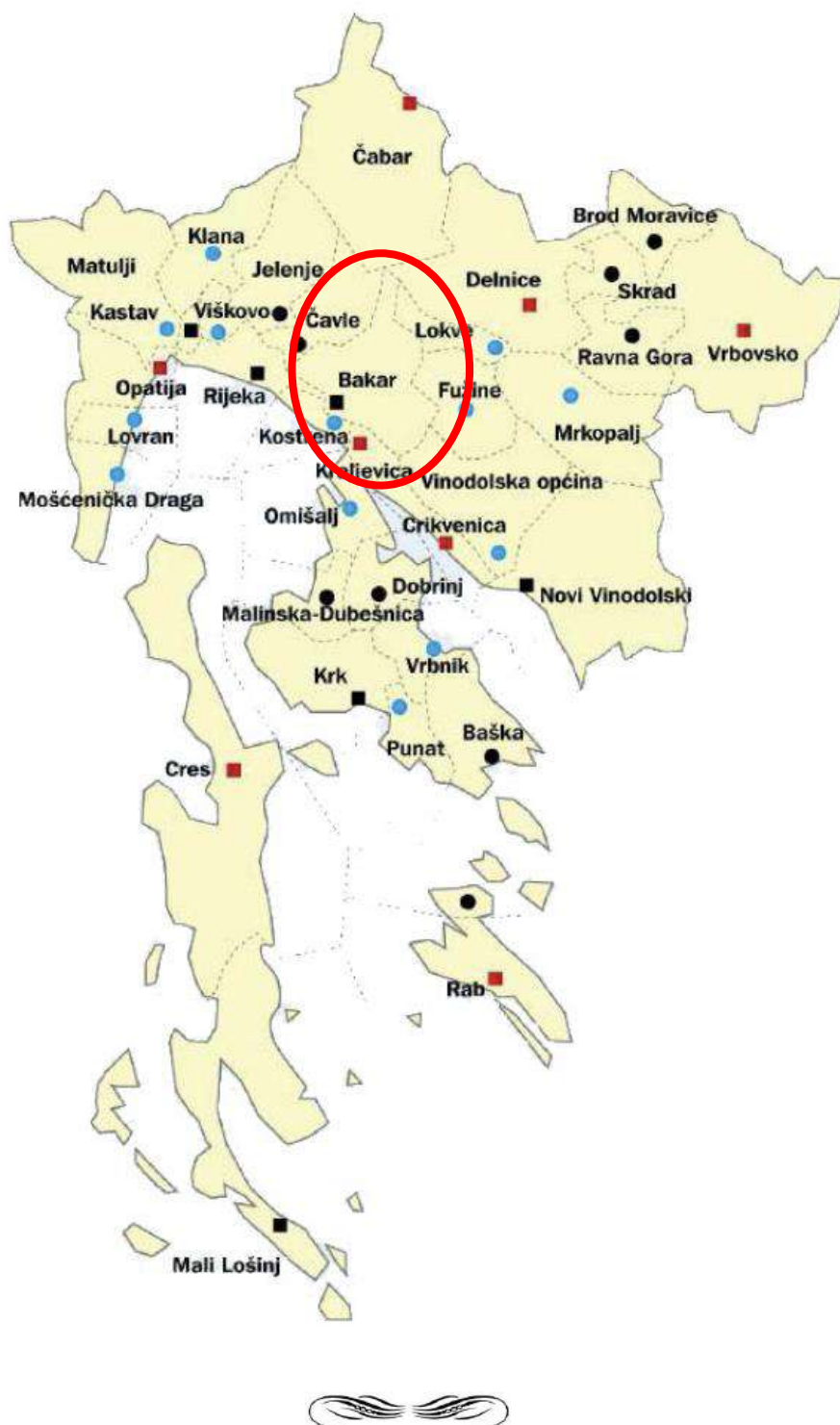
Program zaštite divljači je izrađen na temelju Zakona o lovstvu i Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači i članka 3. Statuta Grada Bakra, koja obuhvaća naselja: **Bakar- dio, Hreljin, Krasica, Kukuljanovo, Plosna, Ponikve, Praputnjak, Škrljevo i Zlobin.**

Osnovni podatci o položaju, granicama, kao i ukupna površina zemljišta na kojima se ne ustanovljava lovište te njezina struktura utvrđena je ovim Programom zaštite divljači.

2. Osnovni podaci o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom

Prostorni smještaj Grada Bakra i Primorsko – goranske županije na karti Republike Hrvatske i granice Grada Bakra u odnosu na ostale općine u Primorsko – goranske županije:

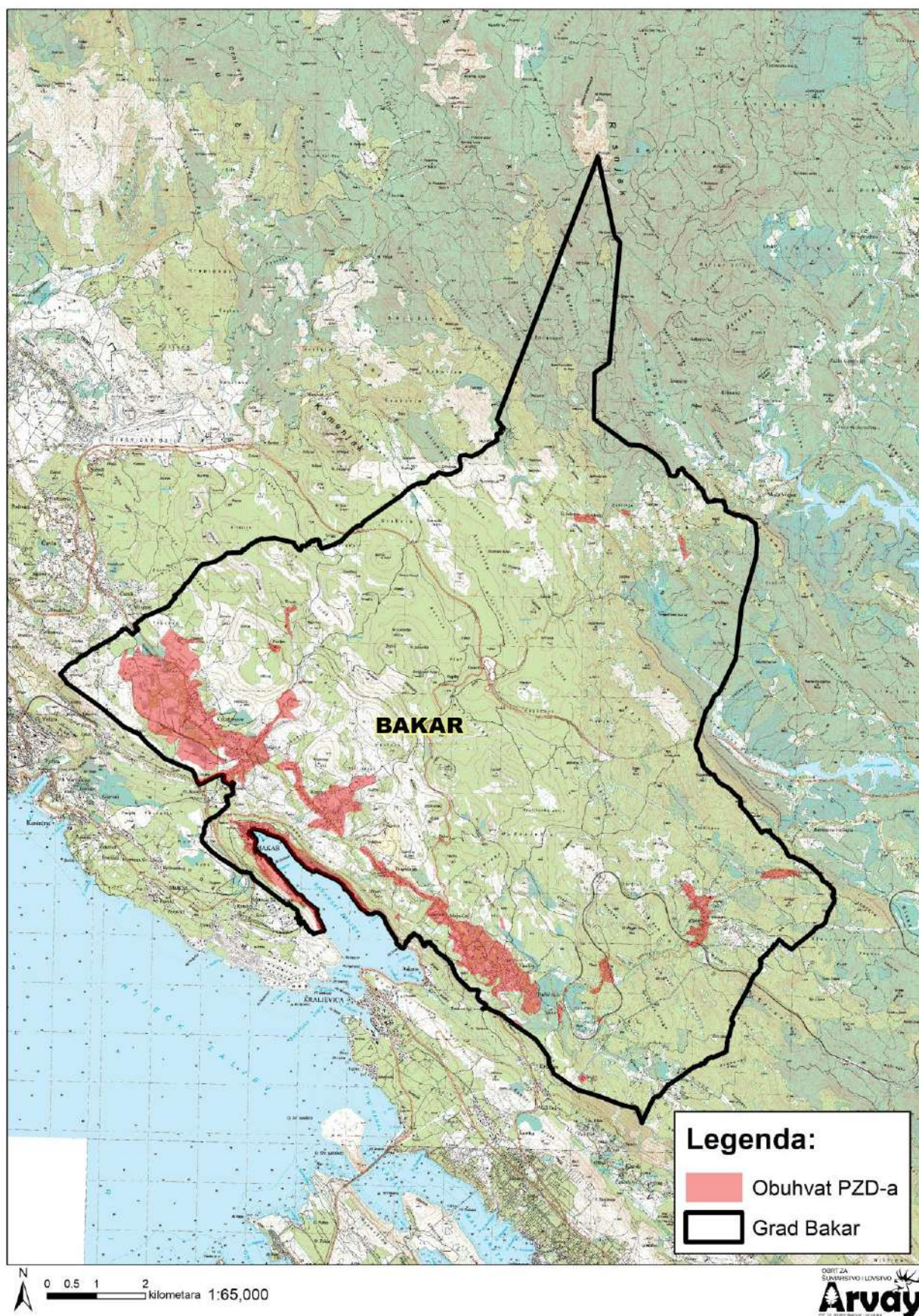

Površina izvan lovišta na području Grada Bakra iznosi **905 ha**. Površina je ustanovljena kombiniranjem metode planimetriranja topografskih i satelitskih karata wms servera DGU-a. Razvrstavanje zemljišta po zemljišno - vlasničkom razmjeru i katastarskim kulturama izvršeno je procjenom na bazi dostupnih podataka nacionalnog sustava identifikacije zemljišnih parcela i prostornih podataka preuzetih od Državne geodetske uprave.

ISKAZ POVRŠINA					
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	ha	
1	2	3	4	5	
ZEMLJIŠTE UNUTAR LOVIŠTA	ŠUMSKO	OBRASLO	DRŽAVNO	10	
			PRIVATNO	6	
			Σ	16	
		NEOBRASLO	DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	0	
			Σ	0	
		Ukupno šumsko:		DRŽAVNO	10
				PRIVATNO	6
		POLJOPRIVREDNO	ORANICE	DRŽAVNO	0
	PRIVATNO			0	
	Σ			0	
	LIVADE		DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	0	
			Σ	0	
	PAŠNJACI		DRŽAVNO	2	
			PRIVATNO	10	
			Σ	12	
	VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)		DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	6	
			Σ	6	
	OSTALO		DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	0	
			Σ	0	
	Ukupno poljoprivredno:		DRŽAVNO	2	
			PRIVATNO	16	
	Sveukupno šumsko i poljoprivredno:		DRŽAVNO	12	
			PRIVATNO	22	
			ΣΣ	34	
JAVNE POVRŠINE	PROMETNICE			32	
	DRUGE JAVNE POVRŠINE / ARHEOLOŠKE ZONE / zelene površine			2	
	Σ			34	
OGRADENI VIŠEGODIŠNJI NASADI	VOĆNJACI/POVRTNJACI U SKLOPU GRADSKIH OKUĆNICA			0	
	VINOGRADI			16	
	RASADNICI			0	
	OSTALO			0	
	Σ			16	
PRIVREDNI OBJEKTI	RIBNJACI			0	
	OSTALO – površinski kopovi			0	
	Σ			0	
DRUGE POVRŠINE	VODOTOCI			0	
	GRADSKJE JEZGRE/GRADSKJE STAMBENE POVRŠINE			821	
	Σ			821	
ΣΣ				905	

Na donjoj karti je za Grad Bakar prikazana površina za koju je izrađen PZD, a koja je preklapljena na granicu obuhvata Grada:

Na donjoj karti je za prikazana granica obuhvata PZD-a preklopljena na granice ustanovljenih lovišta:

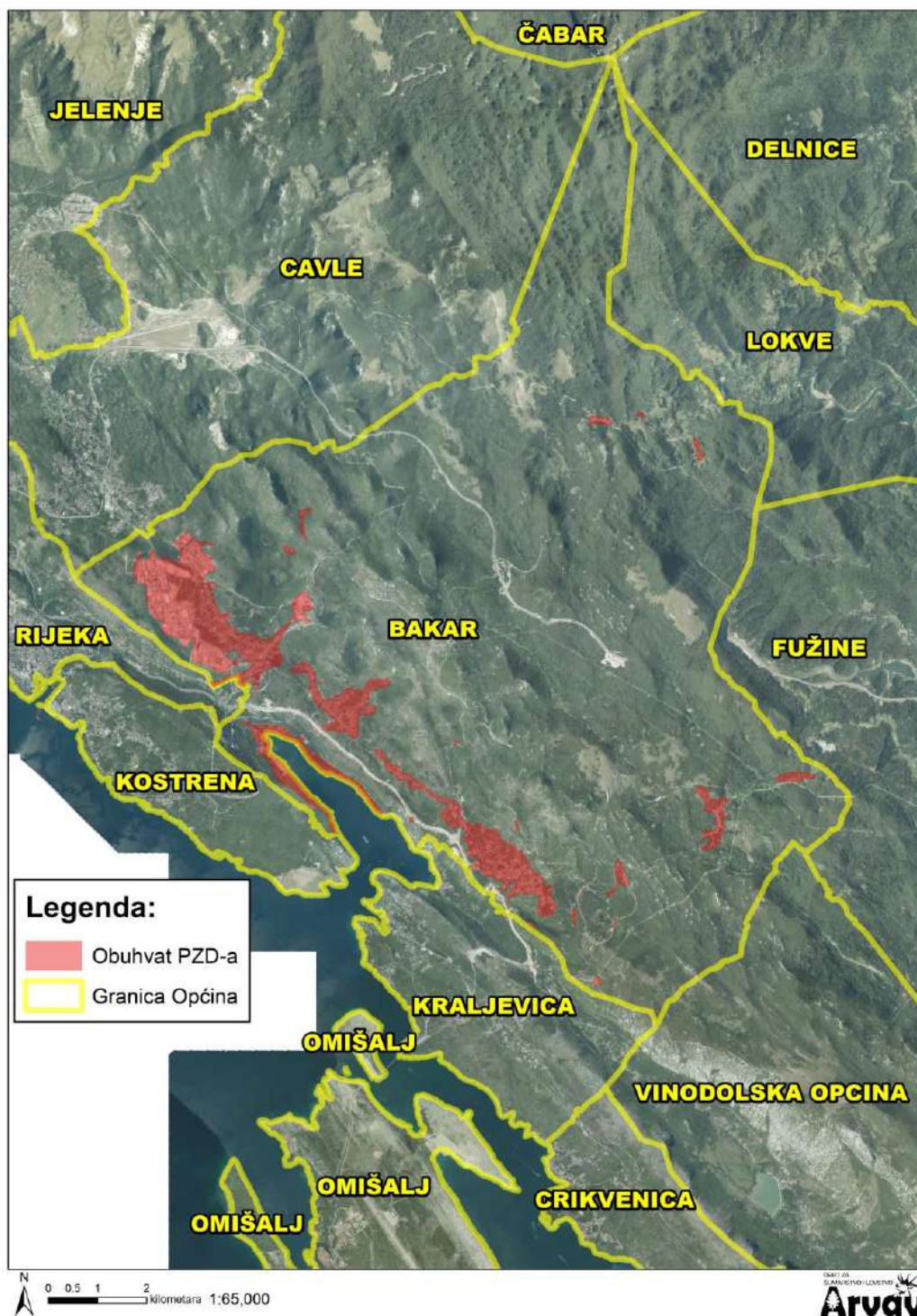

2.1. OPIS PRIRODNIH ZNAČAJKI STANIŠTA

◦ OROGRAFSKE, HIDROGRAFSKE I KLIMATSKE PRILIKE

OROGRAFIJA I HIDROGRAFIJA

Područje Grada Bakra graniči s Gradom Čabrom, Gradom Delnice, Općinom Lokve, Općinom Fužine, Vinodolskom Općinom, Gradom Kraljevica, Općinom Kostrena, Gradom Rijeka i Općinom Čavle:

Grad Bakar teritorijalno je smješten u Primorsko-goranskoj županiji. Županija se nalazi u zapadnom dijelu Republike Hrvatske, a graniči s Republikom Slovenijom na sjeveru, Istarskom županijom na zapadu, Karlovačkom i Ličko-senjskom županijom na istoku dok na jugoistoku, u Kvarnerskim vratima, ima morsku granicu sa Zadarskom županijom. Županiji pripada i dio obalnoga mora s državnom granicom udaljenom 22 km jugozapadno od otoka Suska.

Grad Bakar smješten je na sjevernoj strani Bakarskog zaljeva, 10-ak kilometara istočno od Rijeke. Obuhvaća površinu od 125 km² odnosno 3,48% površine Županije i po površini je deseta jedinica lokalne samouprave u Županiji.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika, temeljem popisa stanovništva iz 2011. godine, na području Grada Bakra živi 8279 stanovnika. Po broju stanovnika Grad Bakar zauzima 8. mjesto u Primorsko-goranskoj županiji. Područje Grada Bakra obilježeno je raznolikošću i nadasve razvedenim reljefom, u cjelosti je smješteno na području visokog i niskog krša, te uglavnom položeno u smjeru juga i jugozapada. Radi se o razmjerno velikom području koje je s jedne strane omeđeno morem i diže se do 1300 m.n.v. Ovaj smještaj ima presudnu ulogu kod klime, pedološke i geološke podloge, režima oborina, vjetera i ostalih bioloških čimbenika, a kao krajnju posljedicu treba istaći i utjecaj na vegetacijski pokrov područja. Prostorom dominiraju već spomenuti vrhovi uz koje treba istaknuti i ove: Sveta Lcuvrdica 1189 m.n.v., Beljavina 1126 m.n.v., Strgarnica 1098 m.n.v. i Kalić 1089 m.n.v. Sjeverni dio karakteriziran je izraženim grebenom koji se prostire od Viljskih stijena preko Sv. Levurdice prema Tuhobiću. S ovog grebena raščlanjuje se niz sporednih kosa i grebena koji se postepeno gube u valovitom i nepravilno razvedenom terenu. Cjelokupni prostor karakteriziran je krškim fenomenima, a to su vrtače, uvale, drage, kraška polja, ponikve i ostalo. Na cijelom području vrlo je izražena kamenitost, a ponegdje nailazimo i na manje špilje.

KLIMATSKE PRILIKE

Po Kopenovoj klasifikaciji, koja se najčešće koristi za osnovni prikaz klime, područje Grada Bakra spada u klasu Cfsax. Glavno obilježje Cfsax klime su vruća ljeta s mjesečnom temperaturom najtoplijeg mjeseca iznad 22°C, a zimsko kišno razdoblje je široko rascijepano u proljetni i jesensko-zimski maksimum. Najsušni dio godine pada u toplo godišnje doba. Za prikaz prosječnih temperaturnih prilika Grada Bakra može poslužiti usporedba podataka meteoroloških postaja Rijeka - grad (120 m n.m.) i Kraljevica (20 m n.m.). Temperature prilike u Rijeci i Bakru vrlo su slične, s malo višim temperaturama u Kraljevici (srednja godišnja temperatura je 14.20°C) nego u Rijeci (13.60°C). Godišnji hod temperature zraka maritimnog je tipa. Zbog utjecaja mora jesen (IX., X. i XI. mjesec) je na obje lokacije za 20°C toplija od proljeća (III., IV. i V). Varijabilnost temperature najveća je zimi.

Godišnje su vrijednosti usporedive s godišnjim količinama oborine, no ljeti oborina ne može namiriti potrebu za evapotranspiracijom, dok ju zimi obilno nadmašuje. Granica evapotranspiracije od 100 mm u srpnju poklapa se s granicom između prevladavajuće listopadne i zimzelene vegetacije. Tlak vodene pare u zraku kreće se između 5 mbara zimi i 20 mbara ljeti. Relativna vlaga iznosi u godišnjem prosjeku oko 70%, no uz jugo je mnogo veća nego uz buru.

Na području Grada Bakra ustanovljene su naslage isključivo sedimentnog tipa koje prema geološkoj starosti pripadaju permu, trijasu, juri, kredi, paleogenu i kvartaru.

Naslage paleozoika odnosno donjeg do srednjeg perina (Pi,2) sastoje se od flišolike serije klastita. Permske naslage vidljive su u na površini terena na krajnjem istočnom rubu teritorija, u području Tuhobića.

Trijaske naslage vidljive su na površini u dvije zone na sjeveroistočnom i istočnom rubu područja Grada Bakra: sjeverno od Tuhobića i južno od Risnjaka. U najmlađem dijelu serije već se pojavljuju dolomitični vapnenci. Naslage su u cijelosti izražene slojevitosti.

Naslage jurske epohe razvijene su na području Grada Bakra u cijelom rasponu, a to su pretežito karbonatne stijene. To su naslage donje jure (lijas), srednje jure (doger) i gornje jure (malm).

Naslage donje krede vidljive su na površini u širokom pojasu sjeveroistočno od Škrleja, Krasice i Hreljina.

Dolomiti su slabo uslojeni, krupnokristalasti i sivosmeđe boje. Vapnenci su kristalasti, izražene slojevitosti i sivosmeđi. Ove naslage pružaju se u relativno širokom pojasu na ravnjaku koji se pruža od Grobničkog polja na jugoistok i to sjeveroistočno od depresije Bakarskog zaljeva i Vinodolske doline.

Vapnenci su obično debeloslojeviti do bankoviti. U njima su oblikovane stjenovite padine i vrhovi sa sjeveroistočne strane Sušačke drage, Bakarskog zaljeva i Vinodolske doline.

Palcogenske naslage sastoje se od starijih karbonatnih stijena (vapnenci) i mlađih klastičnih stijena (fliš i vapnenačke breče). Vapnenci se protežu u uskom, često isprekidanom pojasu na padinama oko Bakarskog zaljeva i Vinodolske doline.

Na području Grada Bakra naslage kvartarne starosti su vrlo raznolikog litološkog sastava i geneze. To su: crvenica, koluvijalno-deluvijalni nanos, aktivni sipar, naplavine i marinski sedimenti.

Crvenica često se susreće kao pokrivač na karbonatnim stijenama. Naslage koje se smatraju crvenicom vjerojatno nemaju istu pedogenezu na različitim lokacijama. U depresijama (krškim uvalama i ponikvama) crvenica je najčešće bez krupnijih frakcija, dok na uzvišenjima i padinama sadrži odlomke podrijetlom iz stjenovite podloge. Debljina crvenice je različita: od vrlo tankih i nekontinuiranih nakupina na uzvišenjima i padinama do višematarskih u depresijama. Deblje nakupine crvenice pokrivaju duboke depresije na krškoj zaravni koja se pruža od Grobničkog polja do Hreljina.

Koluvijalno-deluvijalni nanos odnosno padinske tvorevine vrlo je raširen na matičnim stijenama flišnog kompleksa na padinama oko Bakarskog zaljeva, ali i u podmorju.

Aktivni sipar sastoji se od uglastih odlomaka različite veličine, najčešće 5 do 20 cm, ali ima i većih blokova. Materijal je nevezan i lako pokretljiv. Debljine je najčešće 1 do 3 m, a iznimno i više. Sipari su česti u podnožju litica oko Bakarskog zaljeva.

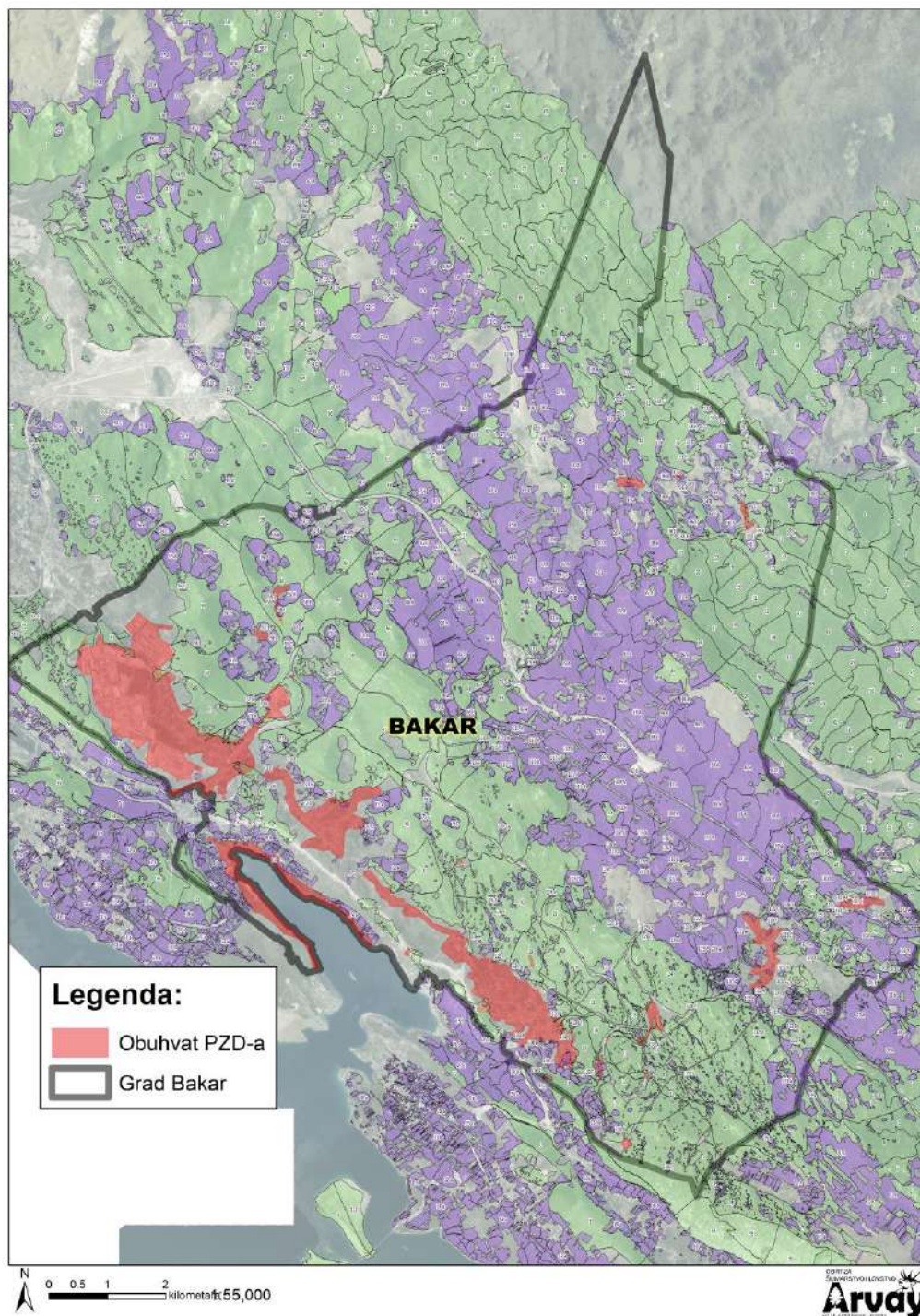
Naplavine su ustanovljene u dolinama potoka Lepenica i Kostanjevica, čiji se uzvodni dijelovi nalaze unutar područja Grada Bakra.

Marinski sedimenti sastoje se od rahlog do lakognječivog, pjeskovito-prašinastog materijala. Pokrivaju zaravnjene i dublje dijelove dna Bakarskog zaljeva.

Biljne i druge zajednice

Šumama i šumskim zemljištem gospodare većim dijelom privatni šumovlasnici i trgovačko društvo "Hrvatske šume" d.o.o., Uprava šuma Podružnica Rijeka, šumarija Rijeka.

Gospodarenje državnim šumama i šumskim zemljištem na području ovoga lovišta propisano je Osnovom gospodarenja šumama za gospodarsku jedinicu "OŠTROVICA" i „JELENJE VELO A i B“, . Na donjoj karti je za prikazana granica Grada Bakra preklopljena na odsjeke državnih šuma Gospodarskih jedinica (zeleno) i odsjeke privatnih šumoposjednika (ljubičasto):

Čovjek je na području grada urbanizacijom i industrijalizacijom značajno izmijenio izgled prirodnog krajobraza (stambeni i gospodarski objekti, putevi, željeznica, luke, ceste i dr.), što je zasigurno izmijenilo i stanišne uvjete, kako za brojne životinjske vrste tako i za divljač.

Područje je pod jakim antropogenim utjecajem zbog toga jer se radi o naseljenom području i urbanim sredinama. Tijekom cijele godine nema mira zbog aktivnosti stanovništva te na ovom području krupna divljač – **svinja divlja** - ne obitava stalno već prostor površina koristi u svojim migracijama i na oportunistički način u potrazi za hranom. Pojedine vrste sitne divljači poput vrane, svrake, kune bjelice pa čak i lisice priviknule su se na prisustvo ljudi i obitavaju u navedenom području te zbog toga može doći do pojave šteta.

3. Procjena brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi

Gustoća populacije je zasigurno najvažniji strukturni element jedne populacije, a predstavlja broj jedinki jedne vrste na određenom prostoru u određeno vrijeme.

Moramo uzeti u obzir da je divljač koja obitava u lovištima i na površinama izvan lovišta često samo dio određene populacije, jer se granice populacija rijetko podudaraju sa granicama lovišta ili površina izvan lovišta. Budući je u prirodi nemoguće apsolutno utvrđivanje broja divljači, služimo se relevantnim metodama, koje nam uz druge pokazatelje (npr. višegodišnji odstrjel, štete na divljači i od divljači...) daju uvid u veličinu i trend populacije, njenu stabilnost, rast ili pad.

Brojno stanje krupne divljači – ovdje je važno dobro poznavanje teritorija i tragova koje krupna divljač ostavlja (izmet, rovanje, brazde). Čitanje tragova donosi niz podataka o tome kada je divljač tuda prošla, o njenom spolu, starosti, težini... Lovci koji su učestvovali u brojanju i opažanju divljači uočili su tragove krda koja se kreću u blizini, u pograničnim područjima, jer zbog konfiguracije terena i stanišnih uvjeta (veći dio pod izgrađenim zemljištima i naseljima) migriraju sa jedne površine na drugu.

Brojno stanje sitne divljači - ustanovljava se opažanjem i osmatranjem divljači na više lokacija na kojima se ona najčešće zadržava - oko hranilišta, pojilišta, u jutarnjim i popodnevnim satima, kroz cijelu lovnu godinu. Također, uvid u brojnost dobivamo i temeljem tragova koje sitna divljač ostavlja u staništu, kao što su tragovi nogu, izmet, loga, gnijezda, štete na kulturama, stradavanje u prometu i dr.

Kako je područje površine izvan lovišta najvećim dijelom urbanizirana, u ovom poglavlju moguće je dati samo procjena brojnog stanja divljači koja prirodno obitava na površini izvan lovišta ili preko iste samo prelazi, a koja je utvrđena u svrhu izrade Programa zaštite divljači. Ovo treba gledati i u okviru vrsta divljači kojima se gospodari u susjednim lovištima, a koja graniče sa Površinom izvan lovišta na području obuhvata Programa.

Prikazano brojno stanje je svedeno na dan 01. travnja 2021. godine i to razvrstano prema članku 9. Zakona o lovstvu:

dлакava divljač	stanje	pernata divljač	stanje
srna obična	2*	golub pećinar	50
svinja divlja	6*	vrana siva	12
kuna bjelica	4	šojka kreštalica	6
zec obični	4		
lisica	8		

* brojnost krupne divljači na površinama obuhvata PZD-a je vrlo teško odrediti, jer njezina brojnost varira u vrlo kratkim periodima u gusto obraštenim površinama. Također brojnost je povezana sa migracijama divljači iz gotovo „neprohodnih“ terena susjednih općina i Gradova.

Jelen obični i ostale vrste divljači uvrštene su u Program iz razloga njihovog stalnog obitavanja na površinama susjednih lovišta, čime ne možemo isključiti mogućnost povremenih migracija jedinki preko nelovne površine. Uglavnom se radi o povremenom pojavljivanju ove divljači na rubnim dijelovima.

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	JELEN OBIČNI (<i>Cervus elaphus</i> L.)											
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.												
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.												
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	SRNA OBIČNA <i>(Capreolus capreolus L.)</i>			1	1					1	1	2
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.												
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.												
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	SVINJA DIVLJA (<i>Sus scrofa</i> L.)	1	1	1	1	1	1			3	3	6
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.												
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.												
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	MEDVJED <i>(Ursus arctos L.)</i>											
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.												
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.												
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	JAZAVAC <i>(Meles meles L.)</i>					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	MAČKA DIVLJA <i>(Felis silvestris</i> Schreber 1777.)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	KUNA BJELICA <i>(Martes foina</i> Erxleben.)			2	2	4
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	KUNA ZLATICA <i>(Martes martes L.)</i>					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	ZEC OBIČNI <i>(Lepus europaeus L.)</i>			2	2	4
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 grla.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	LISICA <i>(Vulpes vulpes L.)</i>			4	4	8
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	ČAGALJ (<i>Canis aureus</i> L.)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	TVOR <i>(Mustela putorius L.)</i>					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	FAZAN - gnjetlovi (<i>Phasianus sp. L.</i>)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	GOLUB GRIVNJAŠ <i>(Columba palumbus L.)</i>					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	GOLUB PEĆINAR (<i>Columba livia</i> Gmelin.)			25	25	50
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 20 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	PATKA GLUHARA (<i>Anas platyrhynchos L.</i>)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 20 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	VRANA SIVA (<i>Corvus cornix</i> L.)			6	6	12
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	VRANA GAČAC (<i>Corvus frugilegus</i> L.)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	SVRAKA (<i>Pica pica</i> L.)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	ŠOJKA KREŠTALICA (<i>Garrulus glandarius</i> L.)			3	3	6
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.							

OBAVLJENI LOV

LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.							

4. Uvjeti zaštite prirode (ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu)

Zahvati, radnje i aktivnosti planirane Programom:

- prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta prema godišnjoj dinamici,
- organizacija i rad lovočuvarske službe, obilazak područja obuhvata Programa radi suzbijanja nedozvoljenih radnji u vezi s lovnim gospodarenjem,
- podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom radi sprečavanja šteta i njihova edukacija u vezi upotrebe navedenih sredstava,
- rastjerivanje/izgon divljači te uporaba zaštitnih sredstava i plašila,
- eventualna upotreba selektivnih živolovki i sokolarenje,
- eventualni odstrjel divljači uz poštivanje svih zakonskih i podzakonskih akata vezanih za tu aktivnost.

4.1. EKOLOŠKA MREŽA

Tijekom proteklih 25 godina Europska unija izgradila je najveću koordiniranu mrežu zaštićenih područja u svijetu, što je jedno od izuzetnih postignuća EU-a. Poznat kao Natura 2000, proteže se u svim državama članicama, a trenutno obuhvaća više od 18% površine EU-a. Biogeografski proces Natura 2000 potiče suradnju i osigurava da se mjere zaštite mogu prilagoditi specifičnim regionalnim potrebama. Također se radi na zaštiti vrsta koje se suočavaju s određenim prijetnjama.

Strategija EU za biološku raznolikost ima za cilj zaustaviti gubitak bioraznolikosti i usluga ekosustava u EU i pomoći u zaustavljanju globalnog gubitka biološke raznolikosti do 2020. godine.

Direktiva o pticama i Direktiva o staništima predstavljaju srž EU zakonodavstva u zaštiti prirode. Ta dva propisa zajedno postavljaju ambiciozni visoki standard očuvanja prirode za sve države članice EU-a (trenutačno 28 država). Njihova provedba odvija se u prvom redu kroz uspostavljanje ekološke mreže Natura 2000. Svaka zemlja članica EU doprinosi ovoj mreži izdvajanjem najvažnijih područja za svaku pojedinu vrstu i stanišni tip naveden u odgovarajućim dodacima direktiva. Nije propisan postotak teritorija kojega države trebaju uključiti u mrežu - on proizlazi na kraju postupka stručnoga vrednovanja kao rezultat prostornog preklapanja svih područja izdvojenih za svaku pojedinu vrstu i stanišni tip. Veličina proglašenih Natura 2000 područja kreće se od jednog ha do preko 5000 km², ovisno o tome koja je vrsta ili stanište cilj očuvanja, a prosječna veličina područja je između 100 i 1000 ha. Sukladno Direktivi o pticama, države članice proglašavaju područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) za ptice. Direktiva o staništima pokriva sve ostale europske vrste i stanišne tipove za koje su države članice obvezne odrediti posebna područja očuvanja (Special Areas of Conservation - SAC), nakon što prođu provjeru i dobiju odobrenje Europske komisije. Ove dvije skupine područja zajedno čine mrežu Natura 2000.

Do ožujka 2019. godine u zemljama EU proglašeno je 27.863 Natura 2000 područja ukupne površine 1.336.151 km², od čega 798.350 km² površine kopna (18,04% teritorija EU) i 537.801 km² površine mora.

Direktiva o pticama usvojena je 1979. godine, a njezin je cilj zaštititi sve divlje ptice i njihova najvažnija staništa diljem EU. Ona ograničava pojedine djelatnosti, poput držanja ili prodaje divljih ptica, te uvodi

zakonske mehanizme za regulaciju drugih aktivnosti, poput lova, da bi se osigurala njihova održivost. Ta Direktiva također zahtjeva od svih zemalja članica EU da najvažnija područja za 193 ugrožene vrste i za sve ptice selice izdvoje kao područja Natura 2000 (SPA), posebno vodeći računa o močvarnim područjima od međunarodne važnosti. Do ožujka 2019. godine u zemljama EU ukupna površina SPA područja je 843.298 km².

Europa ima više od 500 vrsta divljih ptica. No barem 32% ptica u EU trenutačno nije u dobrom statusu očuvanja. Direktiva o pticama ima za cilj zaštitu svih 500 divljih ptica koje se prirodno pojavljuju u Europskoj uniji.

Često se migratorne, divlje ptice mogu zaštititi samo suradnjom preko granica. Urbane rasprostranjenosti i prometne mreže su fragmentirane i smanjene staništa, intenzivna poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i uporaba pesticida smanjili su im zalihe hrane, a lov je potrebno regulirati kako ne bi oštetio stanovništvo. Zabrinute zbog propadanja, države članice jednoglasno su usvojile Direktivu 79/409 / EEZ u travnju 1979. godine. To je najstariji dio zakonodavstva EU-a o okolišu i jedan od njegovih temeljnih temelja. Izmijenjen 2009. godine postao je Direktiva 2009/147 / EZ .

Gubici i degradacija staništa najozbiljnije su prijetnje očuvanju divljih ptica. Direktiva stoga stavlja veliki naglasak na zaštitu staništa za ugrožene i migratorne vrste. Uspostavlja mrežu posebnih područja zaštite (SPA), uključujući sve najprikladnije teritorije za ove vrste. Od 1994. godine svi su SPA-ovi uključeni u ekološku mrežu Natura 2000, uspostavljenu Direktivom o staništima 92/43 / EEC.

Godine 1992. EU je usvojila Direktivu o staništima. Ona uvodi slične mjere zaštite europske flore i faune kao i Direktiva o pticama, no izuzev ptica obuhvaća dodatnih 1000 vrsta (biljaka, sisavaca, gmazova, vodozemaca, riba, određenih skupina beskralješnjaka) te više od 230 stanišnih tipova (nekih vrsta močvarnih, travnjačkih, šumskih, morskih i drugih staništa). Za 218 stanišnih tipova iz Dodatka I i za vrste iz Dodatka II Direktive (294 životinjske i 449 biljnih vrsta) države predlažu Europskoj komisiji područja pSCI (proposed Sites of Community Importance) koja nakon postupka vrednovanja i odobravanja proglašavaju SCI (Sites of Community Importance), a nakon uspostave upravljanja tim područjima postaju SAC (Special Areas of Conservation). Kako bi se olakšao postupak ocjenjivanja prijedloga pojedinih država i njihovog sagledavanja u širem kontekstu europske prirode, EU je podijeljena u devet biogeografskih regija koje su svaka za sebe karakteristične po vegetaciji, klimi, topografiji i geologiji. Granice regija su utvrđene tako da omogućuju praćenje trendova očuvanja vrsta i staništa u sličnim uvjetima diljem Europe ne vodeći računa o državnim granicama. Tih devet regija su: alpinska, kontinentalna, mediteranska, panonska, stepska, borealna, atlantska, crnomorska i makaronezijska, od kojih se kroz Hrvatsku protežu prve tri. Do ožujka 2019. godine u zemljama EU ukupna površina SCI područja iznosi 1.051.585 km².

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine br. 124/2013, 105/2015). U 2019. godini stupila je na snagu Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine br. 80/2019) čime je prestala važiti Uredba iz 2013. godine.

Ekološka mreža proglašena je u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka i njihovih staništa, kao i stanišnih tipova, od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku. Za svako pojedino područje ekološke mreže utvrđene su ciljne vrste i ciljni stanišni tipovi, kao i kartografski prikaz ekološke mreže.

Područja ekološke mreže obuhvaćaju i područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, osobito močvarna područja od međunarodne važnosti. Natura 2000 nije mreža ili sustav strogih rezervata u kojima

su ljudske aktivnosti sistematski isključene već je cilj ustanoviti mjerila prema kojima će se odvijati gospodarske djelatnosti a da pritom očuvamo rijetke vrste i staništa.

Natura 2000 sastavljena je od četiri različite vrste područja i to:

1. Područja očuvanja značajna za ptice (POP)
2. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)
3. Vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS)
4. Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS).

Područja ekološke mreže odabrana su na osnovi slijedećih stručnih kriterija navedenih u Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže:

1. Kriteriji za odabir područja za očuvanje prirodnih stanišnih tipova

- stupanj zastupljenosti stanišnog tipa na području ekološke mreže
- površina stanišnog tipa na području ekološke mreže u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa na teritoriju cijele države
- stupanj očuvanosti strukture i funkcija stanišnog tipa prirodnog staništa te mogućnosti obnove
- globalna procjena vrijednosti područja ekološke mreže za očuvanje stanišnog tipa.

2. Kriteriji za odabir područja za očuvanje divljih vrsta, osim ptica

- veličina i gustoća populacije vrsta koje su prisutne na području ekološke mreže u odnosu na populaciju prisutnu na području cijele države
- stupanj očuvanosti obilježja staništa koja su značajna za vrstu i mogućnosti njihove obnove
- stupanj izoliranosti populacije koja je prisutna na području ekološke mreže u odnosu na prirodnu rasprostranjenost vrste.
- globalna procjena vrijednosti područja ekološke mreže za očuvanje vrste
- za široko rasprostranjene životinjske vrste područja odgovaraju mjestima unutar prirodne rasprostranjenosti takvih vrsta u kojima postoje fizički ili biološki čimbenici bitni za njihov život i razmnožavanje. Za široko rasprostranjene vodene vrste područja se predlažu samo gdje postoji područje koje se može jasno odrediti i koje predstavlja fizičke i biološke čimbenike bitne za njihov život i razmnožavanje.

3. Kriteriji za odabir područja za očuvanje divljih vrsta ptica

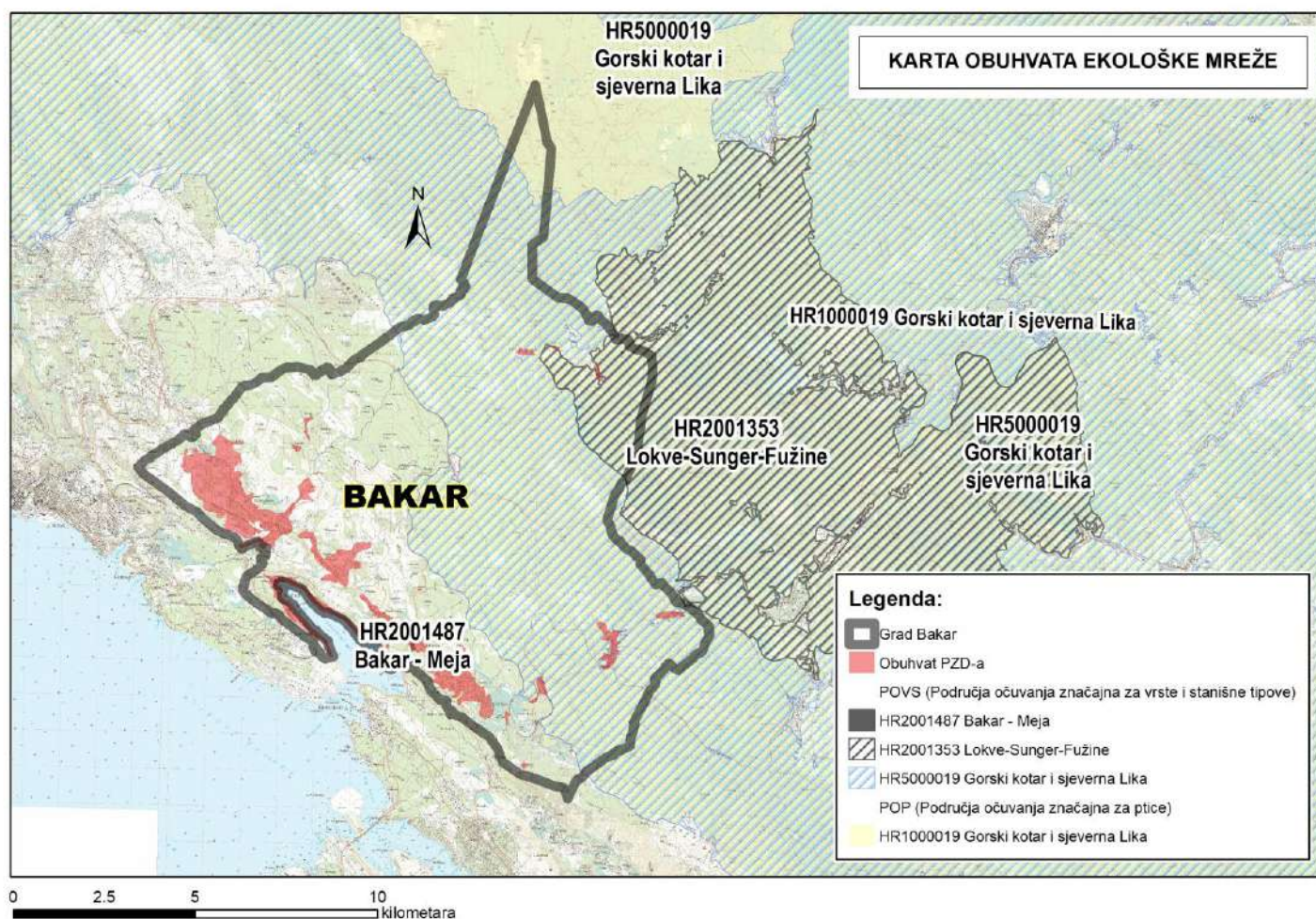
- Europski IBA kriteriji za odabir područja IBA (Important Bird Areas) u Europi.

Unutar administrativnih granica Grada nalaze se sljedeća područja ekološke mreže: Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika te Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000447 Nacionalni park Risnjak, HR2001487 Bakar – Meja, HR2001353 Lokve-Sunger-Fužine HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika.

Na području obuhvata Programa nalaze se sljedeća područja ekološke mreže:

Kod područja	Naziv područja
Područja očuvanja značajna za ptice (POP)	
HR1000019	Gorski kotar i sjeverna Lika
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	
HR2001487	Bakar - Meja
HR2001353	Lokve-Sunger-Fužine
HR5000019	Gorski kotar i sjeverna Lika

Prostorni odnos obuhvata Programa u odnosu na područja ekološke mreže prikazan je donjoj slici:

U tablici u nastavku dane su ciljne vrste i staništa Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000447 Nacionalni park Risnjak, HR2001487 Bakar – Meja, HR2001353 Lokve-Sunger-Fužine i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika:

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa
HR2000447	Nacionalni park Risnjak	1	močvarna riđa	<i>Euphydryas aurinia</i>
		1	alpinska strizibuba	<i>Rosalia alpina</i> *
		1	velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>
		1	potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium</i> *
		1	vuk	<i>Canis lupus</i> *
		1	medvjed	<i>Ursus arctos</i> *
		1	ris	<i>Lynx lynx</i>
		1	planinski kotrljan	<i>Eryngium alpinum</i>
		1	tankovratni podzemljak	<i>Leptodirus hochenwartii</i>
		1	Skopolijeva gušarka	<i>Arabis scopoliana</i>
		1	Bukove šume Luzulo-Fagetum	9110
		1	Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci	6170
		1	Travnjaci tvrdače (Nardus) bogati vrstama	6230*
		1	Brdске košance	6520
		1	Klekovina bora krivulja (Pinus mugo) s dlakavim pjenišnikom (Rhododendron hirsutum)	4070*
		1	Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu	6110*
		1	Ilirske bukove šume (Aremonio-Fagion)	91K0
		1	Acidofilne šume smreke brdskog i planinskog pojasa (Vaccinio-Piceetea)	9410
		1	Karbonatna točila Thlaspietea rotundifolii	8120
		1	Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom	8210
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
		1	Suhi kontinentalni travnjaci (Festuco-Brometalia) (*važni lokaliteti za kačune)	6210*
		1	Europske suhe vrištine	4030
		1	Planinske i borealne vrištine	4060
		1	Sastojine Juniperus communis na kiseloj ili bazičnoj podlozi	5130
		1	Aluvijalne šume (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	91E0*
HR2001487	Bakar - Meja	1	jadranska kozonoška	Himantoglossum adriaticum
HR2001353	Lokve-Sunger-Fužine	1	kiseličin vatreni plavac	<i>Lycaena dispar</i>
		1	močvarna riđa	<i>Euphydryas aurinia</i>
		1	veliki vodenjak	<i>Triturus carnifex</i>
		1	žuti mukač	<i>Bombina variegata</i>
		1	kranjska jezernica	<i>Eleocharis carniolica</i>
		1	tankovratni podzemljak	<i>Leptodirus hochenwartii</i>
		1	Amfibijska staništa Isoeto-Nanojuncetea	3130
		1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
		1	Europske suhe vrištine	4030
HR5000019	Gorski kotar i sjeverna Lika	1	širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	vuk	<i>Canis lupus</i> *
		1	medvjed	<i>Ursus arctos</i> *

	1	ris	<i>Lynx lynx</i>
	1	mirisava žlijezdača	<i>Adenophora lilifolia</i>
	1	cjelolatična žutilovka	<i>Genista holopetala</i>
	1	istočna vodendjevojčica	<i>Coenagrion ornatum</i>
	1	gorski potočar	<i>Cordulegaster heros</i>
	1	velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>
	1	potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>
	1	(Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora	9530*

Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip: 1=međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ

U tablici u nastavku dane su ciljne vrste Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika:

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (G= gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica)		
HR1000019	Gorski kotar i sjeverna Lika	2	<i>Actitis hypoleucos</i>	mala prutka	G		
		1	<i>Aegolius funereus</i>	planinski ćuk	G		
		1	<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	G		
		1	<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	G		
		1	<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	G		
		1	<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	G		
		1	<i>Asio flammeus</i>	sova močvarica	G		
		1	<i>Bonasa bonasia</i>	lještarka	G		
		1	<i>Bubo bubo</i>	ušara	G		
		1	<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G		
		1	<i>Ciconia nigra</i>	crna roda	G		
		1	<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G		
		1	<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjara			Z
		1	<i>Crex crex</i>	kosac	G		
		1	<i>Dendrocopos leucotos</i>	planinski djetlić	G		
		1	<i>Dendrocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić	G		
		1	<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna	G		
		1	<i>Emberiza hortulana</i>	vrtna strnadica	G		
		1	<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	G		
		1	<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	G		
		1	<i>Ficedula parva</i>	mala muharica	G		
		1	<i>Glaucidium passerinum</i>	mali ćuk	G		
		1	<i>Gyps fulvus</i>	bjeloglavi sup	G****		
		1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G		
		1	<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G		
		1	<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	G		
		1	<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	G		
		1	<i>Picoides tridactylus</i>	troprsti djetlić	G		
		1	<i>Picus canus</i>	siva žuna	G		
		1	<i>Strix uralensis</i>	jastrebača	G		
		1	<i>Sylvia nisoria</i>	pjegava grmuša	G		
		1	<i>Tetrao urogallus</i>	tetrijeb gluhan	G		
		G**** - tijekom sezone gniježđenja na području se redovito hrane ptice koje gnijezde na Kvarnerskim otocima					

Kategorija za ciljnu vrstu: 1=međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ; 2=redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ

Ciljevi očuvanja, osnovne mjere i upravno područje za navedene ciljne vrste Područja očuvanja značajnih za ptice HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika navedeni su Prilogu I. Pravilnika o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže.

Utjecaj zahvata i aktivnosti na područja ekološke mreže

Obuhvat Programa odnosi se na površine na kojima se ne ustanovljuje lovište sukladno Zakonu o lovstvu, odnosno na površine koje se prema namjeni koriste ili su predviđene za gradnju objekata (izgrađene građevinske površine – naselja), infrastrukturne objekte, zaštićene objekte i sl., a sukladno prostornom planu Grada.

Unutar granica obuhvata Programa nalaze se četiri područja ekološke mreže: HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, HR2001487 Bakar – Meja, HR2001353 Lokve-Sunger-Fužine i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika.

Životinjske vrste koje se nalaze na popisu divljači, a ujedno su i ciljne vrste gore navedenih područja ekološke mreže su: smeđi medvjed (*Ursus arctos*) kao ciljna vrsta područja HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika te jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*) kao ciljna vrsta područja HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika.

Ni jarebicom kamenjarkom ni smeđim medvjedom neće se gospodariti ovim Programom, već će se samo u slučaju njihove pojavnosti na području obuhvata Programa evidentirati njihova prisutnost i brojnost. Smeđi medvjed je Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, br. 144/13, 73/16) proglašen strogo zaštićenom vrstom, ali je ostao na popisu divljači te se njime gospodari temeljem Plana gospodarenja smeđim medvjedom u RH, odnosno akcijskim planom za svaku pojedinu godinu. S obzirom da ovim Programom nije planiran lov jarebice kamenjarke i smeđeg medvjeda nego samo evidentiranje brojnog stanja, može se zaključiti da neće biti značajnog negativnog utjecaja na jarebicu kamenjarku i smeđeg medvjeda kao ciljnih vrsta navedenih područja ekološke mreže.

Ostale životinjske vrste koje su ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže ne nalaze se na popisu divljači i ovim Programom (propisanim zahvatima i aktivnostima) se neće negativno utjecati na njih. Dapače, praćenje brojnog, ali i zdravstvenog stanja svih ostalih životinjskih vrsta (pa tako i ciljnih vrsta područja ekološke mreže) ima pozitivan utjecaj (naročito u slučaju pojave bolesti i sl.).

Životinjske vrste koje su ciljne vrste gore navedenih područja ekološke mreže, a na koje bi lovno gospodarenje inače moglo imati utjecaj su: vuk, ris, šišmiši, tetrijeb gluhan, kosac, crna roda i ptice grabljivice. Obzirom da Programom nije planiran odstrjel divljači neće biti niti negativnog utjecaja na vuka i risa kroz eventualni „nedostatak“ divljači kao njihovog prirodnog plijena. Programom nije planirana ni košnja ni izgradnja lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata pa neće biti niti negativnog utjecaja na kosca i šišmiševe, a tetrijeb gluhan i crna roda se ne pojavljuju ni unutar administrativnih granica Grada pa se može isključiti negativan utjecaj zahvata i aktivnosti planiranih ovim Programom na navedene ciljne vrste područja ekološke mreže.

U zoni radijusa 100 metara oko aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica grabljivica koje su ujedno i ciljne vrste neće se provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja, tako da neće biti niti značajnog negativnog utjecaja na iste.

Nadalje, u slučaju potrebe eventualnog obavljanja lova i/ili rastjerivanja divljači na područjima gdje ista čini gospodarski nedopustivu štetu i/ili direktno ugrožava živote ljudi i njihovu imovinu, isto će se obavljati na udaljenosti većoj od 100 metara od aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica i ciljnih vrsta ptica navedenog

područja ekološke mreže te u vrijeme kada neće biti vrijeme njihovog razmnožavanja, odnosno sve će se obavljati u skladu s ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama navedenim u Prilogu I. Pravilnika o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže za ciljne vrste Područja očuvanja značajnih za ptice HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika.

Podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom i njihova edukacija o pravilnoj primjeni navedenih sredstava nema negativan već pozitivan utjecaj na sve životinjske vrste pa tako i ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže.

Program ne propisuje izgradnju lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata, nema osnivanja remiza, odnosno prihrane i prehrane tako da nema ni nikakvog negativnog utjecaja na ciljna staništa područja ekološke mreže.

S obzirom da se ovaj Program donosi za građevinska područja i javne površine gdje se uglavnom ni ne nalaze ciljne vrste najbližih područja ekološke mreže (ili se ne bi trebale nalaziti jer uglavnom ni nemaju staništa), kao i da se ciljnim vrstama i ciljnim stanišnim tipovima navedenih područja ekološke mreže neće gospodariti u smislu posebnog propisa iz područja lovstva (osim smeđim medvjedom i jarebicom kamenjarkom za koje je propisano samo praćenje), može se zaključiti da zahvati i aktivnosti propisani ovim Programom neće imati značajan negativan utjecaj na područja ekološke mreže.

4.2. ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Unutar administrativnih granica Grada dijelom se nalazi nacionalni park „Risnjak“, ali se navedeno zaštićeno područje nalazi izvan obuhvata ovog Programa.

Nacionalni park „Risnjak“

Zaštićeno područje proglasio je SABOR NARODNE REPUBLIKE HRVATSKE Zakonom o proglašenju šume Risnjak nacionalnim parkom od 15. 09. 1953. godine (Narodne novine, broj 43/53) te Zakonom o izmjenama Zakona o proglašenju šume Risnjak nacionalnim parkom (Narodne novine, broj 13/97).

Površina iz akta o ustanovljenju iznosi 6.400,00 ha, a stvarna površina iznosi 6.340,29 ha (Bioportal).

Zaštićenim područjem upravlja JU NP Risnjak.

Granica zaštićenog područja je određena na sljedeći način: „Granica Nacionalnog parka Risnjak počinje kod upravne zgrade u Bjeloj Vodici na koti 682, te ide prvih 500 m Horvatovom stazom prema sjeveru, do njezina odvajanja; potom nastavlja u istom smjeru zapadnim rubom odsjeka 7b, 8b i 8c Gospodarske jedinice Crni Lug. Dalje nastavlja prema istoku granicama odsjeka 9a/b, 9a/11a, 10a/11a, 10a/15c, 10a/16a i 10d/16b do asfaltne ceste Crni Lug - Gerovo. Istom cestom do odvojka za selo Razloge do granice odjela 28a/29a, 28b/29b, 28b/29c izlazeći na cestu Kovačev Laz - Studena Draga. Dalje nastavlja istom cestom do Studene Drage, gdje je i granica Gospodarske jedinice Crni Lug i Gospodarske jedinice Brod na Kupi. Odatle nastavlja prema sjeveru granicom istih gospodarskih jedinica do tromede odjela (odsjeka) 18 Gospodarske jedinice Crni Lug, 79d Gospodarske jedinice Brod na Kupi i privatnog posjeda. Dalje nastavlja prema sjeveru granicom odsjeka 79d, uključujući ga, do rijeke Kupe. Od te točke granica ide uzvodno do utoka rijeke Čabranke u Kupu, te dalje rijekom Čabrankom uzvodno do ispod sela Živci, zatim putem do sela Živci, dalje putem prema selu Srednjem Hribu, te stazom u smjeru juga do sela Lazi, gdje izlazi na cestu Hrib - Konjci. Dalje ide na zapad granicom odjela (odsjeka) 21b, 21a, 22 i 23 Gospodarske jedinice Sušica, uključujući ih, te granicama odjela 5/8 i 7/8 Gospodarske jedinice Vršice i izlazi na cestu Žljebi - Kupički vrh. Granica nastavlja tom cestom do raskrižja ceste Željezna vrata - Krašićevica, te dalje tom cestom prema jugu do granice odsjeka 26a Gospodarske jedinice Vršice. Od te točke granica slijedi granice odjela (odsjeka) 26a, 27a, 28 i 29, uključujući ih, zatim granicom odjela 29/30, dalje granicom odjela (odsjeka) 30, 31a, 31b i privatnog posjeda, te dalje granicom odjela (odsjeka) 32/31b, 32/31c, 31c/34 i izlazi na asfaltnu cestu Crni Lug - Gerovo kod lugarnice na koti 865. Od te točke granica ide cestom prema Crnom Lugu do granice Gospodarske jedinice Crni Lug i Gospodarske jedinice Vršice, te dalje granicom tih gospodarskih jedinica prema zapadu do Javorovog Kala, blizu kote 1095 (oko 70 m sjeveroistočno). Odatle se granica nastavlja prosjekom dalje prema zapadu, te južnim granicama odjela 111, 110, 109, 108, 99, 98 i 97 Gospodarske jedinice Vršice, gdje izlazi na cestu Šija - Bukov vrh - Šegina; nastavlja tom cestom sjeverozapadno granicama odjela 89 i 90 Gospodarske jedinice Vršice, te odjela 96 i 97 Gospodarske Jedinice Lividraga, ne uključujući ih, do kote 998. Od te kote granica nastavlja u pravcu sjeveroistoka do kote 973, gdje izlazi na cestu Šija - Šegina, te nastavlja cestom u smjeru sjeverozapada obuhvaćajući odjel 100 Gospodarske jedinice Lividraga izlazeći na raskrižje ceste Gerovo - Lividraga - Lazac. Dalje nastavlja cestom u smjeru jugozapada preko livada Šegina te granicama odjela 43 i 44 Gospodarske jedinice Lazac, ne uključujući ih, do raskrižja ceste Lazac - Lividraga. Od te točke granica nastavlja u smjeru sjeverozapada granicama odjela (odsjeka) 53/44, 52/51, 50/51, 50/47, 48/47, 48/29, 48/28, 48/27, 21/27, 21/26a, 21/23, 18/23, 18/22 i 18/17 Gospodarske jedinice Lazac, gdje izlazi na četveromeđu odjela 9, 10, 17 i 18

Gospodarske jedinice Lazac. Od te točke granica skreće jugozapadno granicama odjela (odsjeka) 9/18, 8b/18, 8b/19b, te 8a/19a gdje izlazi na granicu Gospodarske jedinice Lazac i Gospodarske jedinice Platak. Granica dalje slijedi granicu tih gospodarskih jedinica do tromede odjela 57 Gospodarske jedinice Lazac te odjela 17 i 61 Gospodarske jedinice Platak. Odatle granica nastavlja obilježenim planinarskim putem Snježnik - Risnjak uz odjele 17 i 60, presijeca odjel 61, te granicama odjela 61/62, 63/62 i 65/62 Gospodarske jedinice Platak, izlazeći na Cajtigama na cestu Lazac - Gornje Jelenje. Od te točke granica ide cestom u smjeru Gornjeg Jelenja do kote 1112. Kod te kote granica se odvaja od ceste kolnim putem ispod kote 1046, te ide dalje na kotu 910 ponad uvale Suha Rečina. Od te kote granica ide u smjeru sjeveroistoka preko kote 1141 na prosjeku Medvjeda vrata - Tisovac. Tom prosjekom ide u jugoistočnome smjeru preko kote 1121 (Jelvine) do graničnog kamena br. 28. odnosno Gospodarske jedinice Crni Lug i Gospodarske jedinice Suha Rečina. Od tog kamena granica prati u sjeveroistočnom smjeru odjele (odsjeke) 2, 3a i 3b Gospodarske jedinice Crni Lug, ne uključujući ih, i izlazi na raskrižje ceste u predjelu Risnik (kota 849). Od te kote granica ide cestom Risnik - Bjela Vodica uz odsjeke 5b, 5c, 6a i 6b, Gospodarske jedinice Crni Lug, ne uključujući ih, gdje napušta cestu, te se granicom odjela 6b spušta u korito potoka Bjela Vodica. Dalje ide nizvodno potokom do ceste Crni Lug - Bjela Vodica te cestom do upravne zgrade Nacionalnog parka "Risnjak" odnosno kote 682.“.

Nacionalni park „Risnjak“ je područje gdje se nalaze brojni geološki, vegetacijski, pedološki i mikroklimatski fenomeni. Unutar Parka posebnu zaštitu uživa izvor Kupe u kategoriji hidrološkog spomenika prirode. Ovdje se nalazi više od 30 biljnih zajednica, od toga 15 šumskih zajednica s karakterističnim zonalnim rasporedom. Područje Risnjaka u najvećoj mjeri pokriva zajednica šume bukve i jele, koja u višim dijelovima prelazi u zajednicu preplaninske bukve. Uz bogatstvo vegetacijskog pokrova, usko je povezana raznolikost životinjskog svijeta. Ovdje obitavaju tri velike zvijeri Europe: ris (*Lynx lynx*) po kojem je Risnjak i dobio ime, vuk (*Canis lupus*) i smeđi medvjed (*Ursus arctos*). Uz čitav niz ostalih sisavaca, vodozemaca i drugih brojnih predstavnika faune, svakako je potrebno izdvojiti područje doline rijeke Kupe s više od 130 vrsta leptira od kojih je nekoliko endemskih podvrsta.

Zakonom o zaštiti prirode nacionalni park definiran je kao prostrano, pretežno neizmijenjeno područje kopna i/ili mora iznimnih i višestrukih prirodnih vrijednosti koje obuhvaća jedan ili više sačuvanih ili neznatno izmijenjenih ekosustava, a prvenstveno je namijenjen očuvanju izvornih prirodnih i krajobraznih vrijednosti. Nacionalni park ima i znanstvenu, kulturnu, odgojno-obrazovnu te rekreativnu namjenu. U nacionalnom parku su dopušteni zahvati i djelatnosti kojima se ne ugrožava izvornost prirode. U nacionalnom parku je zabranjena gospodarska uporaba prirodnih dobara.

4.3. UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI I STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE

UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI

Prirodno stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica kopnenog ili vodenog ekosustava, određena geografskim, biotičkim i abiotičkim svojstvima, neovisno o tome je li potpuno prirodno ili doprirodno. Sva istovrsna staništa čine jedan stanišni tip.

Stanište divlje vrste je okoliš određen specifičnim abiotičkim i biotičkim svojstvima, u kojem vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkog ciklusa.

Temeljem članka 52. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode stanišni tip je u povoljnom stanju ako: je njegovo prirodno područje rasprostranjenosti i površina koju pokriva stalna ili se povećava; postoji, i u doglednoj budućnosti će se vjerojatno održati, specifična struktura i funkcije nužne za njegov dugoročni opstanak; su njegove značajne vrste u povoljnom staništu. Temeljem stavka 3. istog članka očuvanje ekosustava osigurava se očuvanjem stanišnih tipova u povoljnom stanju, odnosno obnavljanjem stanišnih tipova kojima je narušeno povoljno stanje.

Ugrožena i rijetka staništa – Prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa i EU Direktivi o staništima na području obuhvata Programa prisutna su neka ugrožena i rijetka staništa.

Ugroženi i rijetki stanišni tipovi prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj: 27/21) na području obuhvata Programa navedeni su u tablici:

*NKS kod	Naziv
B.2.2.1.	Ilirsko-jadranska, primorska točila (Sveza <i>Peltarion alliaceae</i> Horvatić in Domac 1957)
C.2.3.2.	Mezofilne livade košanice Srednje Europe (Sveza <i>Arrhenatherion elatioris</i> Br.-Bl. 1926, syn. * <i>Arrhenatherion elatioris</i> Luquet 1926)
C.2.3.2.1.	Srednjoeuropske livade rane pahovke (As. <i>Arrhenatheretum elatioris</i> Br.-Bl. ex Scherrer 1925)
C.3.3.1.	Brdske livade uspravnog ovsika na karbonatnoj podlozi (Sveza <i>Bromion erecti</i> Koch 1926)
C.3.5.2.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone (Sveza <i>Saturejion subspicatae</i> Horvatić 1975)
C.3.5.3.	Travnjaci vlasastog zmijka (Sveza <i>Scorzonerion villosae</i> Horvatić 1949)
E.3.5.	Primorske, termofilne šume i šikare medunca (Sveza <i>Ostryo-Carpinion orientalis</i> Horvat (1954) 1959)
E.5.2.	Dinarske bukovo-jelove šume (Podsveza <i>Lamio orvalae</i> -Fagenion (Borhidi 1963) Marinček et al. 1993)
F.4.1.	Površine stjenovitih obala pod halofitima (Razred CRITHMO-LIMONIETEA Br.-Bl. 1947, syn. *CRITHMO-STATICETEA Br.-Bl. in Br.-Bl. et al. 1952, red CRITHMO-LIMONIETALIA Molinier 1934, syn. *CRITHMO-STATICETALIA Molinier 1934)
G.2.4.1.	Biocenoza gornjih stijena mediolitorala
G.2.4.2.	Biocenoza donjih stijena mediolitorala

*NKS - Nacionalna klasifikacija staništa

STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE

Strogo zaštićenim vrstama se, sukladno članku 151. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode, proglašavaju zavičajne divlje vrste koje su ugrožene ili su usko rasprostranjeni endemi ili divlje vrste za koje je takav način zaštite propisan propisima Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. U slučaju pronalaska ozlijeđene, osakaćene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste obavijestiti će se Zavod za zaštitu okoliša i prirode putem obrasca na internetskoj stranici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>, nadležna inspekcija zaštite prirode i nadležna JU za upravljanje zaštićenim područjem.

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija flore i faune ovoga područja, prema dostupnim podacima iz *Crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske* te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na području obuhvata ovog Programa stalno ili povremeno živi niz strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta. Izdvajaju se sisavci i ptice kao skupine od posebnog interesa za lovstvo, a među njima vrste na koje je na području obuhvata Programa potrebno obratiti posebnu pozornost u smislu osiguravanja mira ili prikupljanja podataka važnih za monitoring.

Temeljem članka 153. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode: „Zabranjuju se sljedeće radnje sa strogo zaštićenim životinjama iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti: svi oblici namjernog hvatanja ili ubijanja; namjerno uznemiravanje, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih,

hibernacije i migracije; namjerno uništavanje ili uzimanje jaja te njihovo čuvanje, čak i ako su prazna; namjerno uništavanje, oštećivanje ili uklanjanje njihovih razvojnih oblika, gnijezda ili legla; oštećivanje ili uništavanje područja njihova razmnožavanja ili odmaranja“. Stavak 3. istoga članka propisuje: „Zabranjeno je držanje, prijevoz, prodaja, razmjena te nuđenje na prodaju ili razmjenu živih ili mrtvih jedinki iz prirode strogo zaštićenih vrsta iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a kad se radi o pticama, navedene zabrane odnose se i na bilo koji njihov lako prepoznatljiv dio ili derivat“.

Sisavci – Prema *Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske*, lovište je područje rasprostranjenosti više ugroženih vrsta sisavaca, od kojih se ističu šišmiši koji su svi strogo zaštićeni temeljem Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama. Šišmiši su ugroženi uslijed uznemiravanja kolonija, gubitka skloništa (prekomjerna sječa starih stabala, obnova objekata), zatvaranja ulaza u špilje (postavljanjem rešetaka i slično), prekomjerne upotrebe pesticida, insekticida, ali i upotrebe otrovnih sredstava za impregnaciju drvene građe. Od ugroženih vrsta sisavaca posebno se ističu vrste koje se nalaze na Dodatku II (vrste za koje je potrebno odrediti tvz. Posebna područja zaštite (SAC – Special Area of Conservation)) Direktive o staništima.

Ptice – S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke dostupnih znanstvenih i stručnih studija, ovo je područje rasprostranjenosti za više ugroženih i strogo zaštićenih vrsta ptica navedenih u *Crvenoj knjizi ugroženih ptica Hrvatske*, te vrsta za koje je potrebno osigurati mjere zaštite staništa odnosno vrsta koje je nalaze na Dodatku I. EU Direktive o pticama (Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija). Navedene zabrane (članak 153. stavak 2. i 3.) odnose se na sve ptice iz prirode koje se prirodno pojavljuju na teritoriju Republike Hrvatske. Temeljem članka 155. stavak 4. Zakona o zaštiti prirode iznimno od odredbi članka 153. Zakona o zaštiti prirode zabrane se ne odnose na ptice koje se nalaze na popisu divljači sukladno posebnom propisu iz područja lovstva, a na koje se primjenjuje odredbe članka 62. i 63. Zakona o zaštiti prirode. Temeljem članka 155. stavak 1. Zakon o zaštiti prirode pod posebnim uvjetom da se postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta u povoljnom stanju očuvanja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti, Ministarstvo može dopustiti odstupanje od odredbi članka 153. Zakon o zaštiti prirode: u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa; radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine; u interesu javnog zdravlja, sigurnosti ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš; kako bi se dopustilo, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje i zadržavanje određenih primjeraka strogo zaštićenih vrsta u ograničenom broju. Stavak 3. istoga članka propisuje da za divlje vrste ptica odstupanje iz stavka 1. članka 155. Zakona o zaštiti prirode ne može se odobriti u interesu očuvanja prirodnih staništa, radi sprječavanja štete na ostalim oblicima imovine, kao ni radi sigurnosti imovine ili ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš, ali se dodatno može odobriti u interesu sigurnosti zračnog prometa.

Strogo zaštićene vrste prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, broj: 144/13 i 73/16) koje dolaze ili mogu doći na području obuhvata Programa navedeni su u tablici:

VRSTA - znanstveni naziv	VRSTA - hrvatski naziv	Napomena
MAMMALIA-SISAVCI		
<i>Canis lupus</i> Linnaeus, 1758	vuk	

<i>Dryomys nitedula</i> (Pallas, 1778)	gorski puh	
<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758)	ris	
<i>Miniopterus schreibersii</i> (Kuhl, 1817)	dugokrili pršnjak	
<i>Myotis bechsteinii</i> (Kuhl, 1817)	velikouhi šišmiš	
<i>Myotis emarginatus</i> (E. Geoffroy, 1806)	ridi šišmiš	
<i>Myotis myotis</i> (Borkhausen, 1797)	veliki šišmiš	
<i>Nyctalus leisleri</i> (Kuhl, 1817)	mali večernjak	
<i>Plecotus macbullaris</i> Kuzyakin, 1965	gorski dugoušan	
<i>Rhinolophus euryale</i> Blasius, 1853	južni potkovnjak	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (Schreber, 1774)	veliki potkovnjak	
<i>Rhinolophus hipposideros</i> (Bechstein, 1800)	mali potkovnjak	
<i>Ursus arctos</i> Linnaeus, 1758	smeđi medvjed	<i>L</i>
AVES - PTICE		
<i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)	ušara	
<i>Buteo buteo</i> (Linnaeus, 1758)	škanjac	
<i>Carduelis carduelis</i> (Linnaeus, 1758)	češljugar	
<i>Carduelis chloris</i> (Linnaeus, 1758)	zelendur	
<i>Coccothraustes coccothraustes</i> (Linnaeus, 1758)	batokljun	
<i>Erithacus rubecula</i> (Linnaeus, 1758)	crvendać	
<i>Falco peregrinus</i> Tunstall, 1771	sivi sokol	
<i>Falco tinnunculus</i> Linnaeus, 1758	vjetruša	
<i>Hirundo rustica</i> Linnaeus, 1758	lastavica	
<i>Luscinia megarhynchos</i> (Brehm, 1831)	slavuj	
<i>Motacilla alba</i> Linnaeus, 1758	bijela pastirica	
<i>Motacilla flava</i> Linnaeus, 1758	žuta pastirica	
<i>Parus major</i> Linnaeus, 1758	velika sjenica	
<i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)	škanjac osaš	
<i>Sylvia atricapilla</i> (Linnaeus, 1758)	crnokapa grmuša	
<i>Sylvia nisoria</i> (Bechstein, 1795)	pjegava grmuša	
<i>Upupa epops</i> Linnaeus, 1758	pupavac	

Opis kratika:

Simbol »L« u napomenama označava da se vrsta nalazi i na popisu divljači Zakona o lovstvu te se gospodarenje odobrava sukladno članku 155. Zakona o zaštiti prirode, a provodi sukladno odredbama Zakona o lovstvu temeljem planova gospodarenja.

Osim navedenih strogo zaštićenih vrsta mogu se pojaviti i ostale životinjske vrste:

Sisavci

- jež obični (*Erinaceus europaeus*)
- vjeeverica (*Sciurus vulgaris*)
- šumski miš (*Apodemus sylvaticus*)
- kućni štakor (*Rattus rattus*)
- kućni miš (*Mus domesticus*) i dr.

Ptice

- čvorak (*Sturnus vulgaris*)
- vrabac (*Passer domesticus*)
- kos (*Turdus merula*) i dr.

Kukci

- livadni bumbar (*Bombus pratorum*)
- osa (*Vespa media*)
- ljuti stršljen (*Vespa Crabro*)
- mravi (*Myrmica* sp; *Camponotus* sp; *Formica* sp; *Lasius* sp.)
- obični komarac (*Culex pipens*)
- obični krpelj (*Ixodes ricinus*) i dr.

Opis (biologija i morfologija) strogo zaštićenih vrsta koje mogu imati utjecaj na lovno gospodarenje i/ili na koje lovno gospodarenje može imati utjecaj, a prisutne su ili se mogu pojaviti na području obuhvata Programa:

Vuk – (*Canis lupus*)

Vuk se u Hrvatskoj još održava na velikom dijelu zemlje iako je u Europi uvelike nestao. Procjenjuje se da u Hrvatskoj živi oko dvjesto vukova. Ono što mu najviše treba – hranu i miran zaklon – nalazi u planinskom i krškom području gotovo cijele Hrvatske južno od Karlovca izuzev uskog pojasa obale, Istre i otoka. To su uglavnom rijetko naseljena područja Gorskoga kotara, Velebita i Like te Dalmacije. Vuk nije izbirljiv u odabiru staništa, a najviše voli guste šume, gustiše s livadama te ogoljeli krš. Vuk je predač pasa, ali je za razliku od mnogih pasmina našeg najboljeg prijatelja zadržao prirodan izgled. Najčešće je sive boje, dugačak od njuške do vrha repa 170 cm, a teži u prosjeku 31 kg. Vukovima je potreban velik životni prostor jer plijen je u takvu staništu relativno rijedak i rastrkan. To su društvene životinje i žive u čoporu kojeg vodi reproduktivni par. Ostatak odraslih vukova njihovo je potomstvo. Čopor u Hrvatskoj u prosjeku ima 5 – 7 životinja među kojima je dobro uspostavljena struktura uzajamnih odnosa koji omogućuju da on djeluje kao cjelina. Cijeli čopor osim najmlađih sudjeluje u lovu. U Hrvatskoj su im najčešće na meti jelen, srna i divlja svinja te neznatno i manji sisavci poput zeca. U krajevima u kojima nema divljeg plijena stoka ima znatan udio u prehrani vuka. Vukovi obilaze teritorij dok ne otkriju plijen, uglavnom mirisom. Potom ga slijede i pronalaze. Katkad veliki plijen ne bježi već je u obrambenom položaju, pa ga pokušavaju natjerati u bijeg; u suprotnom oklijevaju. Ako plijen odmah počinje bježati, vukovi počinju potjeru koja iscrpljuje žrtvu. Odustaju ako potjera traje predugo. Veliki plijen ne napadaju frontalno nego ga grizu svojim snažnim čeljustima s kratkim, ali oštrim i čvrstim zubima sa stražnje strane, stvarajući rane od kojih životinja krvari. Manji plijen vuk hvata za vrat kidajući živce i arteriju te životinja vrlo brzo ugiba. Vukovi mogu za jednog hranjenja pojesti i do petine svoje težine. Dakako, vukovi traže slabije, starije i bolesne jedinke koje mogu lakše uhvatiti nego brze i zdrave životinje. Time održavaju "zdravlje" populacije plijena i općenito cijelog ekosustava. Često zalaze i u blizinu naselja i hrane se stokom ako nije dobro čuvana, posebice u Dalmaciji.

Tada znaju napraviti velike štete. Vukovi mogu u danu proći 25 km. Ipak, u Dalmaciji u prosjeku prolaze 2 km, u Gorskom kotaru 4 km, a na Velebitu oko 8 km. Kretanje, odnosno veličina teritorija, ovisi o kvaliteti tog prostora, odnosno gustoći plijena. Tako je u Dalmaciji prosječna veličina teritorija vukova od 150 do 200 km², u Gorskom kotaru 350 km², a na Velebitu – na kojem vladaju ekstremniji uvjeti – čak i 760 km². Taj teritorij brane od drugih vukova, često i po cijenu smrti. Svoj "posjed" označavaju urinom, izmetom, grebanjem tla i zavijanjem. Zavijanje služi i za komunikaciju članova čopora, baš kao i režanje, lavež, mirisi, tragovi, govor tijela i očiju. Zavijanje je češće ljeti kad mladi intenzivno uče ponašanje odraslih. Parenje počinje još zimi, od siječnja do travnja, ovisno o klimi određenog područja. Ženka nakon dva mjeseca skotnosti donosi u skrivenom brlogu 4 – 7 vučića. Svi su oni potomci samo roditeljskog para čija je veza najčešće doživotna. Mladunci tijekom proljeća i ljeta odrastaju na okupljalištu čopora. To se mjesto prepoznaje po ostacima kostiju, izmeta, dlake i ostalih tragova vukova

Ris – (*Lynx lynx*)

U Europi je ris nestao u mnogim zemljama zbog lova te nestanka i degradacije staništa. Ceste presijecaju njegov životni prostor, a vozila ga usmrćuju. Autohtoni dinarski ris istrijebljen je iz Hrvatske, Slovenije te BiH na početku 20. stoljeća. Tek su 1973. godine na području Slovenije reintroducirana tri para iz Slovačke, potom su se namnožili i proširili i na Hrvatsku. Žive u gustim planinskim šumama u kojima ima dovoljno plijena i mira, ponajviše u Gorskom kotaru, na Velebitu i u Lici.

Ris je vrlo velika mačka teška dvadesetak kilograma, dugačka od 80 do 130 cm, a u ramenima visoka 60 cm. Osim po veličini, najbolje se prepoznaje po čuperku crnih dlaka na ušima, dugačkim i 4 cm. Crvenkastosive je boje s tamnim pjegama. Glava mu izgleda veća zbog zalistaka, a rep mu je relativno kratak. Radi lakšeg kretanja u snijegu, šape su mu velike, a noge dugačke. Ris najviše lovi srnu, a katkad i mlado jelena, potom muflona i divokozu, često i višestruko veće životinje. Majstor je u prikradanju i bacanju na plijen, ali zna čekati i u zasjedi. Hvata i manje životinje poput zeca, što osobito čine mladi risovi, a i puhovi su mu vrlo česti na jelovniku. Žrtvu grabi pandžama i zubima hvata za grkljan te ju guši. Ne može odmah pojesti veći plijen, pa se lovini vraća nekoliko dana. Risovi love ujutro i navečer dok se danju i noću odmaraju. Kao i većina mačaka, risovi su samotnjaci. Svaka životinja održava teritorij u odnosu prema životinji istog spola, a veličina ovisi o brojnosti plijena, od desetak km² do nekoliko stotina km². Teritoriji mužjaka i ženki mogu se preklapati, a muški obuhvaćaju teritorije do tri ženke. Risovi označavaju teritorije tako što uriniraju na drveće, kamenje i ostale istaknute objekte u krajoliku.

Smeđi medvjed – (*Ursus arctos*) najveća je europska zvijer, a u Republici Hrvatskoj medvjedi, njih oko 900, dio su šire dinarsko-pinske populacije. Izrazito dobra medvjeda staništa, koja podržavaju stabilnu brojnost medvjeda, nalaze se i u Gorskom kotaru. Dinarske bukovo-jelove sastojine osiguravaju medvjedima mir i zaklon te hranu i brložišta, gdje se sklanjaju odlaskom na „zimski san“. Ženke u brlozima, tijekom zime na svijet donose mlade (od 1 do 4) koji teže pri okotu svega 350 grama! Medvjedi žive samotno, no načelno nisu teritorijalni i trpe međusobnu prisutnost na istom području.

Odrasli smeđi medvjed u Gorskom kotaru može dosegnuti masu i od 350 kg, a u medvjedojoj prehrani s velikim postotkom zastupljeno je zeljasto bilje, šumski plodovi, posebno energetski bogata bukunica (plod bukovog stabla), različite ličinke, puževi i kukci, a ne preza se hraniti i

strvinama odnosno ostatcima vučjeg ili risjeg plijena. Upravo je dobar njuh ono što medvjedu omogućava pronaći npr. ostatke srne, koju je ris djelomično pojeo, a zatim i prekrrio lišćem, zemljom i iglicama (ili snijegom), kako bi se na njoj hranio nekoliko dana. Naime, nerijetko se dešava da ris ostane bez svog sljedećeg obroka, ukoliko medvjed nanjuši risji plijen. Takva pojava, krađe plijena, naziva se još i kleptoparazitizam. Medvjed može napraviti značajne štete na stoci, voćnjacima i posebno na pčelinjacima, uništavanjem košnica u potrazi za slasnim medom, ukoliko iste nisu odgovarajuće zaštićene. Sam medvjedi izgled odaje pojavu snažnog tijela s izraženom grbom na leđima, velike glave s malim očima i simpatičnim okruglim ušima. Iako, većinom u kretanju djeluje tromo, medvjedi su vrsni penjači (posebno mladunci), brzi trkači i odlični plivači. U Hrvatskoj, jedini otok na kojem medvjedi redovno bivaju viđani, jest otok Krk, na koji dolaze plivajući uskim morskim tjesnacem, koji ga odvajaju od obližnjeg kopna.

Ušara (*Bubo bubo*) je najveća i najsnažnija sova (raspon krila do 1,9 m), smeđa, tamno prošarana, s velikim, istaknutim uškama i dobro izraženim facijalnim diskom. Golema je i ne može ju se zamijeniti s bilo kojom drugom sovom. Lovi pretežito sisavce, od malih do srednje velikih poput ježeva, kuna, zečeva pa čak i lisica, ptice do veličine čaplji, uključujući i grabljivice poput škanjca i jastreba, ali uzima i krupne kukce. Njezino duboko hukanje čuje se daleko. Uobičajena je gnjezdarica sredozemnog dijela Hrvatske, u gorskom je dijelu rjeđa, u nizinskom je dijelu gotovo već nestala.

Škanjac (*Buteo buteo*)

Škanjac je, nakon vjetruše, druga najrasprostranjenija ptica grabljivica u Europi. Na sjeveru Europe i po Rusiji je selica te se tamo dolazi samo gnjezditi, dok je u ostalim dijelovima Europe stanarica. Nalazi ga se na raznim staništima, od šume i rijetko pošumljenih područja preko obrađenih površina do vlažnih staništa kakva su tresetišta i cretovi. Živi na rubovima šuma, gdje gradi gnjezda. Srednje veličine i raznolike boje perja koja se može kretati od tamnosmeđe do skoro potpuno bijele. Smeđi primjerci su karakteristični po velikim bijelim mrljama s gornje strane krila. Duljina tijela se kreće od 51-57 centimetara, a raspon krila mu je od 110-150 cm. Težak je do 1 kg. Velika krila i širok kratak rep su prilagodba za jedrenje na zračnim strujama (termalima). Ženke su u pravilu nešto veće od mužjaka. Noge su mu kratke sa snažnim

kandžama.

Škanjac obično vreba s povišenog položaja (stupovi uz cestu, telefonski stupovi, stabla) a kad ugleda potencijalnu žrtvu laganim zamaskiranim krilima uzima zalet i potom se obrušava. Može ga se vidjeti i kako lebdi iznad jednog mjesta na livadi ili njivi, čekajući da se pojavi plijen. Isto tako, može ga se vidjeti kako hoda po zemlji, tražeći kukce i crve. Sluh mu je vrlo istančan i njime također otkriva plijen. Hrani se uglavnom malim sisavcima, ali zna loviti gmazove, vodozemce, kukce, beskralježnjake, mlade ptice, voluharice, mišve i gujovice.. Ponekad se hrane i strvinama, što dovodi do toga da ih optužuju za napade na malu janjad.

U vrijeme parenja mužjak i ženka škanjca izvode svadbeni let u zraku tako da si nogama dodaju grane. Vrhunac udvaranja je zajednički let isprepletenih nogu. Početkom proljeća ženka u gnjezdo snese najčešće tri jaja. Na njima sjede i mužjak i ženka, a iz njih se izliježu čučavci - mladi ptici koji su slijepi, goli i posve ovisni o roditeljima koji im donose hranu. Tek nakon četrdesetak dana oni postaju samostalni.

Sokolovi (por. Fakonidae) su skupina malih do srednje velikih grabljivica zašiljenih krila. Nasuprot ostalim grabljivicama, ne grade gnjezda (jaja polažu u gnjezda drugih ptica ili голу stijenu), a plijen ubijaju kljunom (sve ostale grabljivice kandžama). Svi su zaštićeni zakonom i nisu divljač. Od tri velika sokola u nas je najpoznatiji **sivi sokol (*Falco peregrinus*)**. Letni mu je obris osobit: zašiljena krila široka pri bazi i srednje dug rep sužen pri vrhu. Odozgo je siv, odozdo sivo ispjegan i isprugan, glava je crno-bijela s izraženim crnim brkom, mladi su smeđi, odozdo ispjegani. Let je aktivan, snažan s brzim zamaskiranim krilima, isprekidan kratkim kliznim dionicama, ijede jedri. Hrani se najviše

pticama, od najmanjih do onih veličine čaplje, najčešće ipak srednjim od veličine čvoraka i drozdova do čavki i golubova. Lovi najviše u letu, taktiku prilagođava plijenu i prilikama, najčešće ipak plijen traži leteći iznad otvorenog područja, na uočeni se plijen obrušava nevjerovatnom brzinom (čak do 400 km na sat) i ubija ga izravnim udarcem u punoj brzini. U Hrvatskoj je ugrožena gnjezdarica priobalja, dok je u kopnenom dijelu kritično ugrožen i na granici izumiranja.

Vjetruša (*Falco tinnunculus*)

Vjetruša je izvrstan letač, brz i okretan, baš kao i većina sokolova. Tome je doprinijela i građa tijela. Duga, ali uska i snažna krila te isto tako dugačak i uzak rep omogućuju joj akrobacije u zraku. Brzo maše krilima i postiže zavidne brzine. Vjetruša međutim može i „zastati“ u zraku, pa leprša na jednome mjestu kao helikopter prije nego što se obruši. U letu često raširi rep u lepezu. Mužjaka razlikujemo od ženke jer je sive glave i crvenosmeđih leđa s nešto tamnih mrlja na truhu dok ženka ima tamnija leđa. U rano proljeće počinje kliktanje ovih ptica – vrijeme je za parenje. Mužjak tada donosi plijen ženki i potom slijedi parenje. Poslije toga zajedno traže gnijezdo. Ne grade ga sami već se naseljavaju u pukotine litica, zgrada ili stara gnijezda drugih ptica, uključujući gačaca i vrana na drveću. Često se „svađaju“ s golubovima za gnijezdo na atraktivnoj lokaciji. Nakon što ga nađu, ženka u gnijezdo potom polaže 3 -6 jaja na kojima leži skoro mjesec dana. Mužjak joj cijelo to vrijeme nosi hranu, a tako nastavlja i kad se ptići izlegu. S vremenom mu se u lovu pridružuje i ženka.

Škanjac osaš (*Pernis apivorus*)

Dugovratiji je od ostalih škanjaca, glava mu je manja i "golubolika", no najlakše se razlikuje po tri tamne pruge na repu: jedna je šira na vrhu repa i dvije uže pri bazi repa. Hrani se pretežito saćima i ličinkama osa i bumbara koje iskopava iz zemlje, ali i ostalim kukcima, paucima, sitnim sisavcima, reptilima, vodozemcima, katkad čak i plodovima, što je jedinstveno među našim grabljivicama. Od uboda osa i bumbara zaštićen je debelim ljuskama na nogama, čvrstim i gusto ljuskasto složenim perjem na glavi te uskim nosnim otvorima koji onemogućuju ulazak kukaca. Malobrojna je gnjezdarica šumovitih predjela nizinske i gorske Hrvatske, dok je u priobalju češći za selidbe. Najčešće se seli u jatima, zimuje u ekvatorijalnoj Africi. Kategorija ugroženosti: VU - rizična gnijezdeća populacija. Ekologija: Šume bogate proplancima, čistinama, prosjekama, sječevinama. Često i u mješovitom, mozaičnom krajoliku gdje su šume izmiješane s livadama, živicama, malim močvarama i sl. Razlozi ugroženosti: uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

5. Mjere zaštite divljači

Mjere zaštite divljači obuhvaćaju (članak 59. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači):

- zabranu lova divljači osim izuzetaka propisanih Zakonom o lovstvu i Pravilnikom o sadržaju, načinu izrade.....provedbu preventivnih, dijagnostičkih, kurativnih i higijensko - zdravstvenih mjera radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke;
- spašavanje od elementarnih nepogoda;
- poduzimanje preventivnih mjera (istjerivanje divljači) prilikom poljoprivrednih i drugih radova ;
- pravilan izbor i primjena zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj i šumarskoj proizvodnji;
- suzbijanje nezakonitog lova.

Na površinama izvan lovišta divljač je dopušteno loviti (članak 61. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači):

- ranjenu ili bolesnu tijekom cijele godine, uz obavezu prijave nadležnom uredu i predočenje uvjerenja nadležne veterinarske službe da je odstrijeljena divljač bila ranjena ili bolesna;
- u slučaju proglašenja zarazne bolesti ili ako postoji mogućnost njene pojave u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti životinja;
- za potrebe znanstveno-istraživačkih i znanstveno-nastavnih ustanova u skladu s odgovarajućim programom;
- u slučajevima potrebe smanjivanja broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta.

U slučaju da se pronađe bilo koja uginula jedinka potrebno je načiniti *Zapisnik o šteti na divljači*, koji je propisan spomenutim Pravilnikom.

Lov divljači iz članka 61. *Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači* obavlja se u skladu s odredbama *Zakona o lovstvu*. Obavljeni lov ili pronađena uginula divljač evidentira se po lovnim godinama i unosi u propisani obrazac PZD-4.

Ukoliko se utvrdi da je jedinka stradala od nezakonitog lova tada se kod nadležne policijske postaje podnosi prijava protiv nepoznatog počinitelja, a ako se sumnja na neku bolest tad je veterinarska služba dužna propisati preventivne, dijagnostičke, kurativne i higijensko-zdravstvene mjere radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke.

6. Mjere za sprječavanje šteta od divljači

Članak 60. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači predviđa slijedeće mjere za sprječavanje štete od divljači:

1. edukaciju i suradnju s vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta;
2. nabavljanje kemijskih, bioloških i biotehničkih zaštitnih sredstava te njihovu besplatnu raspodjelu vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta na njihov zahtjev;
3. zaštitu usjeva i nasada izgonom divljači te uporabom zaštitnih sredstava i plašila, koju su dužni provoditi vlasnici i korisnici površina izvan lovišta o vlastitom trošku;
4. uklanjanje poljoprivrednih usjeva do agrotehničkog roka;
5. smanjivanje broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta.

U cilju uspješnijeg gospodarenja ovim površinama bitna je **suradnja između stručne osobe za provedbu programa zaštite divljači sa komunalnom i cestarskom službom**, koje u najvećem broju slučajeva prve i primijete pojavljivanje divljači na površinama izvan lovišta.

Saniranjem, redovnim čišćenjem i što češćim odvozom smeća sa gradskih i prigradskih površina, smanjiti će se ulazak divljači, ali i ostalih životinjskih vrsta ta područja u potrazi za hranom.

Osim navedenog, moguće je provoditi sljedeće radnje koje su u vrijeme donošenja Programa zaštite divljači dopuštena važećim zakonskim propisima:

- upotreba selektivnih živolovki
- uklanjanje gnijezda pernate divljači različitim alatima te orezivanje grana
- sokolarenje
- upotreba zvučnih plašila poštujući ostale zakonske propise
- u cilju sprječavanja šteta koje nastaju od divljači njihovim prelaskom preko prometnica – postavljanje zrcalnih ogledalaca ili drugih odgovarajućih naprava.
- upotreba kemijskih repelenata
- izgon divljači
- obavljanje odstrjela u koordinaciji s nadležnom policijskom postajom u slučaju prekobrojnog stanja pojedine vrste divljači

Smanjivanje brojnog stanja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta ili zbog prekobrojnosti okvirnog kapaciteta za svaku pojedinu vrstu dolazi do mogućnosti stradavanja ljudi i imovine obavlja se **hvatanjem, redukcijskim odstrjelom, a u slučaju bolesti i sanitarnim odstrjelom divljači**. Hvatanje, redukcijsko i sanitarno izlučivanje na površinama izvan lovišta obavlja pravna ili fizička osoba koja provodi program zaštite divljači, a u koliko nije registrirana za obavljanje lova, isti će povjeriti registriranoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Redukcija divljači (hvatanje/odstrjel) vršiti će se u skladu sa **Protokolom za postupanje**, koji će se donijeti u suradnji sa Ministarstvom unutarnjih poslova, uz moguću stručnu pomoć ministarstva nadležnog za poslove lovstva. Protokol treba donijeti najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana odobrenja ovog Programa zaštite divljači.

Površine ovog PZD-a mogu predstavljati relativno povoljna staništa za neke vrste divljači, ali u pojedinim slučajevima iste vrste mogu predstavljati izravnu ugrozu prema stanovništvu (npr. lisice, čagalj, kune, vrane). Zbog toga se preporučuje poštivati načela socijalnog kapaciteta. Sukladno navedenom preporučuju se slijedeći kapaciteti:

- jelen obični	0 grla
- srna obična	0 grla
- svinja divlja	0 grla
- medvjed	0 grla
- jazavac	0 grla
- mačka divlja	0 grla
- kuna bjelica	0 grla
- kuna zlatica	0 grla
- dabar	0 grla
- zec	10 grla
- lisica	0 grla
- čagalj	0 grla
- fazan	10 kljunova
- golub grivnjaš	10 kljunova
- golub pećinar	20 kljunova
- patka gluhara	20 kljunova
- vrana siva	10 kljunova
- vrana gaćac	10 kljunova
- svraka	10 kljunova
- šojka kreštalica	10 kljunova

Prije izvršavanja bilo kakvoga lova (hvatanje, sanitarni ili redukcijski odstrjel) potrebno je od nadležnoga Ministarstva, a na temelju dokaza (prebrojavanje, potvrda o pojavljivanju bolesti ili proglašenju zaraze, slike ozlijeđene divljači i slično) **zatražiti evidencijske markice za obilježavanje krupnih vrsta divljači**.

- Isto tako prije lova potrebno je od Hrvatskog lovačkog saveza preuzeti blok Dopuštenja za lov divljači, blok Zapisnika o obavljenom lovu i blok Potvrda o porijeklu divljači i njezinih dijelova.
- Svi trofeji koji podliježu vrednovanju (Pravilnik o načinu ocjenjivanja trofeja divljači, obrascu trofejnog lista, vođenju evidencije o trofejima divljači i izvješću o ocijenjenim trofejima) moraju se ocijeniti.

Za odstrjel pojedinih vrsta divljači dopušteno je upotrebljavati samo lovačko oružje i naboje u skladu s odredbama Pravilnika o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja.

Lovačko oružje i naboje nije dopušteno upotrebljavati u vrijeme smanjene vidljivosti uzrokovane klimatskim nepogodama (padaline, magla, vjetar i sl.) te noću.

Kao noćno vrijeme drži se razdoblje od dva sata nakon zalaska sunca do dva sata prije izlaska sunca. Iznimno lovačko oružje i naboje dopušteno je upotrebljavati noću samo za vrijeme mjesečine, koja omogućava prethodno motrenje, pri odstrjelu svinje divlje, smeđeg medvjeda, jazavca, kuna, lisice, čaglja i tvora i kad je dopuštena iznimna upotreba optičkih ciljnika za noćni lov s mogućnošću elektroničkog povećavanja ili umjetnih svjetlećih naprava i naprava za osvjetljavanje cilja.

Kod odstrjela krupne divljači može se upotrebljavati lovačko oružje s užlijebljenim cijevima i naboji uz poštivanje propisanih uvjeta, kako slijedi:

Vrsta divljači	Najmanja dopuštena kinetička energija zrna na 100 m (džula)	Najmanja dopuštena težina zrna (grama)	Najveća dopuštena daljina strijeljanja (metara)
srna obična i mladunčad ostalih vrsta krupne divljači	1.000	3,24	150
jelen obični i svinja divlja	2.500	8,20	200

Pri odstrjelu svinje divlje dopuštena je upotreba kugle iz lovačke puške s glatkim cijevima, a najveća dopuštena daljina strijeljanja je 40 metara.

Kod odstrjela sitne divljači sudionici lova mogu upotrebljavati lovačko oružje s glatkim cijevima i naboje uz poštivanje propisanih uvjeta kako slijedi:

Vrsta divljači	Dopušten promjer sačme (milimetara)	Najveća dopuštena daljina strijeljanja (metara)
lisica, čagalj, jazavac i dabar	3,5 – 4,5	50
guske divlje, mačka divlja, zec obični	3,0 – 4,0	50
kune, lasica mala, tvor, fazani – gnjetlovi, patke divlje, liska crna, vrana siva	2,5 – 3,5	40
jarebice, trčka skvržulja, prepelice, šljuke, golubovi divlji, vrana gačac, svraka, šojka kreštalica, čavka zlogodnjača, kunić divlji, puh veliki	1,7 – 3,5	35

Pri odstrjelu jazavca, mačke divlje, dabra, lisice, čaglja, vrane sive, vrane gačca, čavke zlogodnjače, svrake i šojke kreštalice dopušteno je uporabljivati lovačko oružje s užlijebljenim cijevima najmanjeg kalibra .17 HMR.

Na ranjenu divljač dopušteno je strijeljati i s veće udaljenosti od dopuštene.

Svaki obavljeni lov evidentira stručna osoba za provedbu programa zaštite divljači po lovnim godinama u obrascu PZD – 4.

Uhvaćena, odstrijeljena ili na neki drugi način stečena divljač (uginuća) pripada pravnoj ili fizičkoj osobi koja koristi ili upravlja zemljištem odnosno površinom izvan lovišta.

7. Briga o drugim životinjskim vrstama

Na ovom području obitava, živi i razmnožava se i određen broj ostalih životinjskih vrsta koje se moraju štititi kako ne bi došlo do ugrožavanja njihovog opstanka. Također, kod svih radova koji se obavljaju valja voditi računa o utjecaju na život, razmnožavanje te stabilnost životinjskih populacija. Raznovrsnost staništa i biljnog svijeta, kao temeljnih okvira života, omogućili su naseljavanje i održavanje raznovrsne srednjoeuropske faune.

Kroz razdoblje važenja ovog Programa, a za površine njegovog obuhvata, utvrđuju se osnovne mjere brige o drugim životinjskim vrstama u cilju očuvanja i poboljšanja prirodnih staništa divljači te održavanje biološko-ekoloških odnosa, uvažavajući mogućnost staništa te biološke zahtjeve divljači i životinjskih vrsta:

- stalno praćenje obitavanja drugih životinjskih vrsta s ciljem evidentiranja pojave novih vrsta te utvrđivanja vremenskog intervala obitavanja sezonskih, odnosno prolaznih vrsta;
- stalno praćenje gniježđenja i leženja ostalih životinjskih vrsta te vođenja mladunčadi u cilju procjene njihova brojnog stanja i ostvarenog prirasta;
- stalno praćenje bioloških zahtjeva ostalih životinjskih vrsta u pogledu mjesta hranjenja i utvrđivanja izvora - podrijetla hrane;
- evidentiranje svake jedinke pojedinih vrsta divljači, za koju se okularno po ostacima ili tragovima utvrdi da je usmrćena po drugim životinjskim vrstama, bez obzira je li korištena za hranu ili ne;
- praćenje ponašanja i zdravstvenog stanja ostalih životinjskih vrsta i dojava nadležnim ustanovama o pojavi uginuća i nađenim primjercima uginulih životinjskih vrsta, uz evidentiranje uzroka uginuća na dojavu iste ustanove ili prema vlastitoj procjeni;
- sprječavanje uništavanja legla, odnosno gnijezda i jaja ostalih životinjskih vrsta te uništavanje mladunčadi ili odraslih primjeraka.

8. Prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite divljači

U desetogodišnjem razdoblju, a u uvjetima gospodarenja staništem i divljači dosta je teško predvidjeti troškove koji bi mogli nastati na navedenom prostoru. Oni bi se mogli sumirati na troškove zaštite divljači, a uglavnom se odnose na nadzor na površini te troškove sprječavanja šteta od divljači.

ULAGANJA	KOLIČINA	KUNA
TROŠKOVI GORIVA ZA MOTORNA VOZILA		
TROŠKOVI ODRŽAVANJA VOZILA		
TROŠKOVI ZNANSTVENO – ISTRAŽIVAČKOG RADA		
LOVAČKO STRELJIVO		
TROŠKOVI VETERINARA		
TROŠKOVI STRUČNE SLUŽBE ZA PROVEDBU PROGRAMA		
NABAVA I POSTAVLJANJE REPELENATA		
OBNAVLJANJE LICENCI ILI DODATNIH ŠKOLOVANJA RADNIKA		
TROŠKOVI IZVRŠAVANJA PROGRAMA		
UKUPNO		

Budući da je moguće koristiti više metoda za suzbijanje šteta od divljači provoditelju Programa je ostavljeno na izbor koju metodu će provoditi i sukladno tome koju opremu će nabavljati.

9. Kronika zaštite divljači

Lovna kronika za lovnu godinu 2021. / 2022.

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Programu zaštite divljači je priloženo:

1. Zapisnik stručnog povjerenstva za pregled programa zaštite divljači;
2. Rješenje o provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu;
3. Suglasnost Ministarstva o odobrenju programa zaštite divljači;
4. Topografska karta površina obuhvata programa;
5. Karta ekološke mreže u odnosu na površine obuhvata programa u odgovarajućem mjerilu.

ZAPISNIK

sastavljen 27. srpnja 2021. godine u Bakru povodom pregleda usklađenosti elaborata Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra (u daljnjem tekstu: „elaborat“) sa Zakonom o lovstvu (Narodne novine br. 99/18, 32/19 i 32/20) te posebnim propisima i aktima koji se odnose na gospodarenje divljači.

Grad Bakar podnio je Ministarstvu poljoprivrede zahtjev kojim je zatražio pregled elaborata radi odobrenja.

Ministarstvo poljoprivrede, temeljem navedenog zahtjeva te članka 45. stavaka 4. i 7. te 48. stavka 3. Zakona o lovstvu osnovalo je Povjerenstvo za provedbu ispitnog postupka pregleda elaborata programa zaštite divljači, Odlukom (KLASA: UP/I-323-03/21-02/74 URBROJ: 525-11/0580-21-2) od 15. srpnja 2021. godine u sastavu:

1. mr. Domagoj Križaj, dipl. ing. šum. – predsjednik
2. Dejan Marjanović, mag. ing. silv. – član
3. Ivanka Bišćan, dipl. ing. agr. – član.

i dalo mu u zadatak da obavi ispitni postupak pregleda predloženoga elaborata i da svoje mišljenje Ministarstvu poljoprivrede.

Predloženi elaborat izradio je Obrt Arvay, Bjelovar, ovlaštenu izrađivača Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šum. (licencija broj 1650).

Povjerenstvo se sastalo i radilo dana 27. srpnja 2021. godine, a radu Povjerenstva prisustvovali su predstavnici Grada Bakra i izrađivač elaborata.

Povjerenstvo za provedbu ispitnog postupka u vremenskom razdoblju koje je imalo na raspolaganju, nije utvrdilo bitne nedostatke prema Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (Narodne novine br. 40/06, 92/08, 39/11 i 41/13), Zakonu o lovstvu te provedbenim propisima donesenim temeljem Zakona.

Predloženi elaborat sadrži sve bitne dijelove propisane Zakonom o lovstvu i ostalim pratećim provedbenim propisima.

Predloženi elaborat izrađen je za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine.

Nakon pregleda elaborata povjerenstvo donosi sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Predloženi elaborat je, nakon rasprave izrađivača elaborata, podnositelja zahtjeva i Povjerenstva stručno usklađen s mogućnošću uređivanja zaštite i lova divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljivanje lovišta koje su obuhvaćene ovim elaboratom, a sve u skladu sa Zakonom o lovstvu i ostalim pratećim provedbenim propisima.

2. Elaborat je potrebno dopuniti sljedećim:

- ishoditi ocjenu prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu.

3. Ako će se, radi usklađivanja s ocjenom prihvatljivosti, elaborat u bitnome mijenjati u bilo kojem pogledu, izrađivač elaborata je o tome dužan obavijestiti Povjerenstvo i Grad Bakar te podnositelja zahtjeva uputiti na moguće posljedice izmjene elaborata kao i na pravne lijekove.

4. Grad Bakar dužan je u roku od 15 dana od dana ishoda ocjene prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu dostaviti na uvid u Ministarstvo poljoprivrede jedan primjerak usklađenog elaborata u skladu s točkom 2. ovoga Zaključka.

5. Provjera usklađenosti Programa zaštite divljači provest će se uredski prema ovome Zapisniku i radnoj inačici elaborata.

6. Predlaže se Ministarstvu poljoprivrede:

a) da na temelju članka 47. stavka 1. Zakona o lovstvu da suglasnost na Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra za vremensko razdoblje od 1. travnja. 2021. do 31. ožujka. 2031. godine ako se u danom roku ishodi ocjena prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu i dostavi usklađeni elaborat ili

b) da na temelju članka 47. stavka 1. Zakona o lovstvu odbaci Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra za vremensko razdoblje od 1. travnja. 2021. do 31. ožujka. 2031. godine ako se u danom roku ne ishodi ocjena prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu i ne dostavi usklađeni elaborat.

7. Nakon provedenog postupka odobravanja sukladno točki 6. podtočki a) ovoga Zapisnika, Grad Bakar je obavezan u roku od 30 dana od dana primitka Rješenja o davanju suglasnosti na Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra dostaviti u Ministarstvo poljoprivrede na ovjeru dva primjerka uvezanog elaborata te jedan primjerak u elektroničkom zapisu na optičkom mediju.

Za Grad Bakar

Pročelnik Davor Skočilić, dipl. ing. građ.

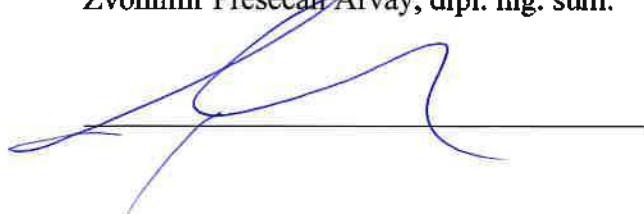
Za Povjerenstvo:

1. mr. Domagoj Križaj, dipl. ing. šum.

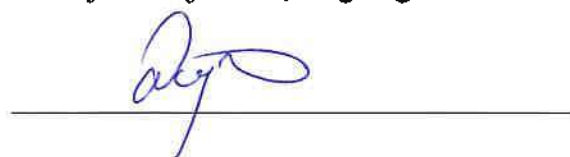

Za izrađivača

Za Obrt Arvay, Bjelovar
Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šum.

2. Dejan Marjanović, mag. ing. silv.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I 612-07/21-37/277

URBROJ: 517-10-2-3-21-2

Zagreb, 8. studenog 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 48. stavaka 5., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode povodom zahtjeva Grada Bakra, Primorje 39, 51222 Bakar, nositelja izrade Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine, a podnesenog putem izrađivača Programa Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine prihvatljiv za ekološku mrežu.
- II. U cilju očuvanja zaštićenih područja, strogo zaštićenih vrsta i ugroženih i rijetkih stanišnih tipova za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže izdaju se sljedeći uvjeti zaštite prirode:
 1. u zoni radijusa 100 m oko aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica nije dopušteno provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja,
 2. nije dopušteno uklanjanje gnijezda strogo zaštićenih vrsta ptica; iznimno uklanjanje se može izvršiti temeljem Zakona o zaštiti prirode nakon provedenog postupka izuzeća od zabranjenih radnji sa strogo zaštićenim vrstama,
 3. kod eventualne izgradnje lovnogospodarskih i/ili lovnotehničkih objekata te održavanje istih, koristiti isključivo prirodne materijale i ne koristiti sredstva štetna za toplokrvne životinje. Ukoliko na lovnogospodarskim i/ili lovnotehničkim objektima šišmiši osnuju koloniju i/ili ptice gnijezda nije dopušteno njihovo uznemiravanje,
 4. svako utvrđivanje brojnog stanja (prebrojavanje) divlje mačke (*Felis silvestris*), smeđeg medvjeda (*Ursus arctos*) i dabra (*Castor fiber*) obavljati u suradnji s nadležnom javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjem,

5. za strogo zaštićene vrste smeđi medvjed (*Ursus arctos*), vuk (*Canis lupus*), ris (*Lynx lynx*), dabar (*Castor fiber*) i divlja mačka (*Felis silvestris*) obavezno primjenjivati Plan upravljanja odnosno Plan gospodarenja za pojedinu vrstu,
6. svaki pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene životinjske vrste odmah prijaviti Zavodu za zaštitu okoliša i prirode putem obrasca dostupnog na internetskoj poveznici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>,
7. u Obrascu za evidentiranje ugroženih i strogo zaštićenih vrsta (dostupan na internetskoj poveznici zavod@mingor.hr) potrebno je evidentirati opažanja i nalaze strogo zaštićenih vrsta te navedeni Obrazac jednom godišnje dostavljati Zavodu za zaštitu okoliša i prirode.

III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode zaprimila je 19. listopada 2021. godine od strane Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, izrađivača Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine (dalje u tekstu: Program) zahtjev za provođenje prethodne ocjene prihvatljivosti Programa za ekološku mrežu.

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Programu, nositelju izrade Programa, razlozi izrade Programa te pripadajući kartografski prikazi. Uz zahtjev je u tiskanom i elektronskom obliku priložen Nacrt Programa.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) utvrdilo je sljedeće.

Nositelj izrade Programa je Grad Bakar, Primorje 39, 51222 Bakar.

Obuhvat Programa odnosi se na područje Grada Bakra u Primorsko-goranskoj županiji površine 905 ha (javne površine 34 ha, ograđeni višegodišnji nasadi 16 ha, šume i šumsko zemljište 16 ha, poljoprivredno zemljište 18 ha, privredni objekti 0 ha, vodotoci 0 ha, gradske jezgre/gradske stambene površine 821 ha).

Program se donosi za vremensko razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine (10 godina).

Razlog za izradu Programa proizlazi iz Zakona o lovstvu (Narodne novine, broj 99/18, 32/19, 32/20) koji propisuje obvezu gospodarenja lovištem i divljači, a gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova kao i izradu, obnovu i reviziju lovnogospodarskih planova (lovnogospodarskih osnova, program uzgoja divljači i program zaštite divljači). Program zaštite divljači je planski dokument kojim se uređuje zaštita i lov divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljenje lovišta.

Vrste divljači koje obitavaju ili se mogu pojaviti na području obuhvata Programa i kao takve su navedene u Programu su jelen obični (*Cervus elaphus*), srna obična (*Capreolus capreolus*), svinja divlja (*Sus scrofa*), smeđi medvjed (*Ursus arctos*), jazavac (*Meles meles*), mačka divlja (*Felis silvestris*), kuna bjelica (*Martes foina*), kuna zlatica (*Martes martes*), zec obični (*Lepus europaeus*), lisica (*Vulpes vulpes*), čagalj (*Canis aureus*), tvor (*Mustela putorius*), fazan - gnjetlovi (*Phasianus* sp.), golub grivnjaš (*Columba palumbus*), golub divlji pećinar (*Columba livia*), patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos*), vrana siva (*Corvus corone cornix*), vrana gaćac (*Corvus frugilegus*), svraka (*Pica pica*) i šojka kreštalica (*Gurulus glandarius*).

Zahvati, radnje i aktivnosti planirani i navedeni u Programu su prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta prema godišnjoj dinamici; organizacija i rad lovočuvarske službe, obilazak područja obuhvata Programa radi suzbijanja nedozvoljenih radnji u vezi s lovnim gospodarenjem; podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom radi sprečavanja šteta i njihova edukacija u vezi upotrebe navedenih sredstava; rastjerivanje/izgon divljači te uporaba zaštitnih sredstava i plašila; eventualna upotreba selektivnih živolovki i sokolarenje; eventualni odstrjel divljači uz poštivanje svih zakonskih i podzakonskih akata vezanih za tu aktivnost.

Djelomično unutar administrativne granice Grada Bakra, na oko 4 km udaljenosti od obuhvata Programa nalazi se područje zaštićeno temeljem Zakona o zaštiti prirode Nacionalni park Risnjak.

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže djelomično unutar administrativne granice Grada Bakra i obuhvata Programa nalaze se područja ekološke mreže značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001487 Bakar - Meja, HR2001353 Lokve - Sunger - Fužine i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika te područje ekološke mreže značajno za ptice (POP) HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika. Na oko 4km udaljenosti od obuhvata Programa nalazi se područje POVS HR2000447 Nacionalni park Risnjak.

Ciljna vrsta očuvanja područja POVS HR2001487 Bakar - Meja je jadranska kozonoška (*Himantoglossum adriaticum*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2001353 Lokve - Sunger - Fužine su kiseličin vatreni plavac (*Lycaena dispar*), močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*), veliki vodenjak (*Triturus carnifex*), žuti mukač (*Bombina variegata*), kranjska jezernica (*Eleocharis carniolica*), tankovratni podzemljak (*Leptodirus hochenwartii*), Amfibijska staništa *Isoeto-Nanojuncetea* 3130, Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (*Characeae*) 3140, Špilje i jame zatvorene za javnost 8310 te Europske suhe vrištine 4030.

Ciljne vrste i stanišni tipovi područja POVS HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), vuk (*Canis lupus*), medvjed (*Ursus arctos*), ris (*Lynx lynx*), mirisava žlijezdača (*Adenophora lilifolia*), cjelolatična žutilovka (*Genista holopetala*), istočna vodendjevojčica (*Coenagrion ornatum*), gorski potočar (*Cordulegaster heros*), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), potočni rak (*Austropotamobius torrentium*) i (Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora 9530.

Ciljne vrste očuvanja područja POP HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su mala prutka (*Actitis hypoleucos*), planinski ćuk (*Aegolius funereus*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), sova močvarica (*Asio flammeus*), lještarka (*Bonasa bonasia*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), crna roda (*Ciconia nigra*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjaričica (*Circus cyaneus*), kosac (*Crex crex*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), mala muharica (*Ficedula parva*), mali ćuk (*Glaucidium passerinum*), bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), troprsti djetlić (*Picoides tridactylus*), siva žuna (*Picus canus*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*) i tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2000447 Nacionalni park Risnjak su močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*), alpinska strizibuba (*Rosalia alpina**), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), potočni rak (*Austropotamobius torrentium**), vuk (*Canis lupus**), medvjed (*Ursus arctos**), ris (*Lynx lynx*), planinski kotrljan (*Eryngium*

alpinum), tankovratni podzemljak (*Leptodirus hochenwartii*), Skopolijeva gušarka (*Arabis scopoliana*), Bukove šume *Luzulo-Fagetum* 9110, Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci 6170, Travnjaci tvrdače (*Nardus*) bogati vrstama 6230*, Brdske košarice 6520, Klekovina bora krivulja (*Pinus mugo*) s dlakavim pjenišnikom (*Rhododendron hirsutum*) 4070*, Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu 6110*, Ilirske bukove šume (*Aremonio-Fagion*) 91K0, Acidofilne šume smreke brdskog i planinskog pojasa (*Vaccinio-Piceetea*) 9410, Karbonatna točila *Thlaspietea rotundifolii* 8120, Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom 8210, Špilje i jame zatvorene za javnost 8310, Suhi kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*) (*važni lokaliteti za kačune) 6210*, Europske suhe vrištine 4030, Planinske i borealne vrištine 4060, Sastojine *Juniperus communis* na kiseloj ili bazičnoj podlozi 5130 i Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 91E0*.

Životinjska vrsta koja se nalazi na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu), a ujedno je i ciljna vrsta područja POVS HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika i POVS HR2000447 Nacionalni park Risnjak je medvjed (*Ursus arctos*), ali Programom nije planirano upravljanje medvjedom, već samo bilježenje njegovog brojnog stanja stoga se ne očekuje značajni negativan utjecaj Programa na tu vrstu. Medvjed je i strogo zaštićena vrsta, proglašena Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, br. 144/13, 73/16) te se njime gospodari u skladu s Programom gospodarenja smeđim medvjedom.

Ciljna vrsta očuvanja područja POP HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*) također se nalazi na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu), ali se Programom ne gospodari jarebicom kamenjarkom stoga se ne očekuje značajni negativan utjecaj Programa na jarebicu kamenjarku kao ciljnu vrstu područja ekološke mreže.

Ostale životinjske vrste koje su ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže ne nalaze se na popisu divljači pa se može isključiti mogućnost direktnih negativnih utjecaja Programa na njih. Pojedine životinjske vrste koje su ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže, a na koje bi lovno gospodarenje moglo imati utjecaj zbog njihovih migracija, potrage za hranom i slično su vuk (*Canis lupus*), ris (*Lynx lynx*), ptice grabljivice i šišmiši. Vuk, ris, sve ptice grabljivice i šišmiši strogo su zaštićeni Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama i u cilju njihove zaštite izdaju se uvjeti zaštite prirode i nisu predmet lovnog gospodarenja pa se može isključiti mogućnost negativnih utjecaja Programa na njih. Također, u slučaju pojave vuka ili risa njima će se upravljati u skladu s Planom upravljanja za pojedinu vrstu, u slučaju da se nađe na koloniju šišmiša ili gnijezda strogo zaštićenih vrsta ptica u njihovoj neposrednoj blizini neće se provoditi aktivnosti planirane Programom i osigurati će se mir. Slijedom navedenog te s obzirom na to da se aktivnostima planiranim Programom neće utjecati na staništa povoljna za obitavanje ovih vrsta ili za traženje hrane, ne očekuju se značajni negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenih područja ekološke mreže.

Vezano za ciljne stanišne tipove navedenih područja ekološke mreže, s obzirom na to da je utjecaj ranije navedenih zahvata i aktivnosti propisanih Programom malog dosega i provode se povremeno, na pojedinim dijelovima Programa i u kratkim razdobljima te budući da se planiranim aktivnostima u Programu ne mijenjaju stanišni tipovi, ne očekuje se da će zahvati i aktivnosti propisani Programom uzrokovati gubitak ciljnih staništa navedenih područja ekološke mreže i značajno negativno utjecati na pogodnost staništa za ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže.

Slijedom navedenog u provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, a uzevši u obzir zahvate i aktivnosti planirane Programom kao i njihov opseg, uz pridržavanje važećih zakonskih propisa, može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je stoga riješeno kao u izreci.

U slučaju izmjena dostavljenog Nacrta Programa, a koje bi mogle imati značajan negativan utjecaj na područja ekološke mreže, potrebno je ponoviti postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom očitovale se dopisom (KLASA: 351-03/18-04/487 URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2) od 7. svibnja 2018. godine da sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) lovstvo nije područje za koje se obvezno provode postupci strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, dok Upravno tijelo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija, plan ili program prihvatljiv za ekološku mrežu.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 8. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

- ①. Grad Bakar, Primorje 39, 51222 Bakar (*R s povratnicom*)
2. Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar (*R s povratnicom*)
3. U spis predmeta, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

10000 Zagreb, Planinska 2a

KLASA: UP/I-323-03/21-02/74
URBROJ: 525-11/0580-21-3
Zagreb, 12. studenog 2021.

Ministarstvo poljoprivrede, na temelju članka 47. stavka 1. i članka 48. stavka 3. Zakona o lovstvu (Narodne novine br. 99/18, 32/19 i 32/20), članka 4. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (Narodne novine br. 40/06 - 41/13) te članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine br. 47/09), povodom zahtjeva Grada Bakra, Primorje 39, 51222 Bakar, OIB: 31708325678, u predmetu davanja suglasnosti na Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra, d a j e

SUGLASNOST

1. Daje se suglasnost na Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Bakra s pridržajem ukidanja.
2. Programom zaštite divljači iz točke 1. ovoga Rješenja utvrđuje se zaštita divljači u razdoblju od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine.
3. Ovo Rješenje i Zapisnik Povjerenstva sastavni su dijelovi programa zaštite divljači iz točke 1. ovoga Rješenja.
4. Grad Bakar se obvezuje, u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja, dostaviti Ministarstvu poljoprivrede na ovjeru dva primjerka uvezanog programa zaštite divljači iz točke 1. ovoga Rješenja s priložima i primjerak istog programa u elektroničkom zapisu na optičkom mediju.
5. Troškovi za provedbu ispitnog postupka u predmetu davanja suglasnosti na program zaštite divljači iznose 1.050,00 kn (slovima: tisuću pedeset kuna i ništa lipa) i uplaćuju se na IBAN Državnog proračuna Republike Hrvatske, broj: HR1210010051863000160, s naznakom model: HR 65 i poziv na broj: 7005-191-1079-0019.
6. Zakonito rješenje kojim je stranka stekla kakvo pravo može se ukinuti u cijelosti ili djelomično ako sadržava pridržaj ukidanja, a stranka nije ispunila obvezu iz rješenja ili je nije ispunila u roku.

Obrazloženje

Grad Bakar podnio je Ministarstvu poljoprivrede zahtjev, zaprimljen 8. lipnja 2021. godine, kojim traži da se obavi pregled elaborata programa zaštite divljači Grada Bakra, radi davanja suglasnosti.

U provedbenom postupku, Povjerenstvo Ministarstva poljoprivrede, osnovano za pregled predmetnog elaborata Odlukom o osnivanju Povjerenstva (KLASA: UP/I-323-03/21-02/74, URBROJ: 525-11/0580-21-2 od 15. srpnja 2021. godine), na sjednici održanoj 27. srpnja 2021. godine pregledalo je dostavljeni elaborat iz točke 1. ovoga Rješenja o čemu je sastavljen Zapisnik. Točkom 2. Zaključka predmetnog Zapisnika utvrđeno je da predloženi elaborat potrebno dopuniti ishodenom ocjenom prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Podnositelj zahtjeva ishodio je Rješenje Ministarstva zaštite okoliše i energetike (KLASA: UP/I 612-07/21-37/277, URBROJ: 517-10-2-3-21-2 od 8. studenoga 2021. godine) da je lovnogospodarski plan prihvatljiv za ekološku mrežu.

S obzirom na to da je elaborat iz točke 1. ovoga Rješenja, izrađen u skladu s prethodno navedenim propisima, valjalo je na temelju članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku riješiti kao u izreci. Sukladno članku 130. stavku 1. istog Zakona, zakonito rješenje kojim je stranka stekla kakvo pravo može se ukinuti u cijelosti ili djelomično ako sadržava pridržaj ukidanja, a stranka nije ispunila obvezu iz rješenja ili je nije ispunila u roku.

Odlukom točke II. Odluke o utvrđivanju visine naknade za provedbu postupaka pregleda i odobrenja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i njihove revizije te davanje suglasnosti na program zaštite divljači i njihovih revizija za rad Povjerenstva pri pregledu elaborata lovnogospodarske osnove (KLASA: 323-01/13-01/265, URBROJ: 525-11/1032-13-1 od 14. studenoga 2013. godine), određeno je da troškovi iznose 1.050,00 kuna i idu na teret podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva je postupio u skladu s točkom 5. ovoga Rješenja i uplatio dana 5. svibnja 2021. godine troškove u cijelosti.

Prema članku 8. Zakonu o upravnim pristojbama (Narodne novine br. 115/16) podnositelj zahtjeva oslobođen je od plaćanja pristojbi.

Uputa o pravnom lijeku:

Sukladno članku 47. stavku 2. Zakona o lovstvu, protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor, tužbom kod mjesno nadležnog upravnog suda, u roku 30 dana od dana dostave Rješenja.

DOSTAVITI:

1. Grad Bakar
Primorje 39, 51222 Bakar
2. Pismohrana.

O tome obavijest:

Upravi za financijske poslove i javnu nabavu

